TYÖMIES.

N:o 258 Lauantaina 5 p. Marraskuuta **1904.**

Tilauskirjat Helsingissä ja asiamiesten luona maaseudulla: koko v. 10: —, ½ v. 7: 50, ¼ v. 5: —, ¼ v. 3: 50, kuuk. 1 mk. *Postikonttoreissa:* (paitsi tilausmaalin hinnan) koko v. 9: 90, ½ v. 4: 95, kuuk. 80 p. *Venäjällä:* koko v. 4 r., ½ v. 2 r., kuuk. 40 k. *Amerikassa:* koko v. 3 doll., ½ v. 1 doll. 50 sent. *Muualle ulkomaille:* koko v. 15: —, ½ v. 7: 50. Yksityisnumerojen hinta 5 p.

Maaseudulla voidaan myöskin tilata erikseen lehden *viikkopainosta* s. o. yksinomaan: lauantainumerot. Hinta asiamiesten luona: koko v. 3: —, ½ v. 1: 50. *Postikonttoreissa:* koko v. 3: 20, ½ v. 1: 40.

Eedvard Weipas
vastaava.

Ilmoituksia vastaan otetaan lehden konttorissa. *Ilmoitushinta* tekstin edellä 35 penniä ja jälkeen 20 p. petit riviltä. Kuolemailmoitukset 3 mk. Kihlajais-, syntymä- ja vihkimäilmoitukset 1: 50 p. Kuotunkielisiä suomennetaan maksutta. Pysyvistä ilmoituksista annetaan alennusta. Samana päivänä lehteen otetut ilmoitukset ovat jätettävät lehden konttoriin viimeistään klo 9 a. p.
Konttori Siltasaarenkatu 6—8. Avoinna klo 8—8. Telef. 18,57.
Toimitus Siltasaarenkatu 6—8. Telef. 27 15. Aukl 9—10 a. p. p. 4—5 j. p. p.
TYÖMIES jaetaan joka arkipäivä klo 4 l. p.

Ensimmäinen kaupungin lääkäri:
Prof. V. Suckstorff, Terveydenhoitolautakunnan toimistossa klo 12—1.
Terveyshoitolautakunnan toimisto Etelä-Makasiinink. 1. Av. klo 11—1 t. 8 50
Terveyshoitolautakunnan kotidesinfektöörl (Alfred Karlsson). Puh. 36 59.

Kaupungin kätilö:
M. Edelman, Kallio 2 linja 1 2. 37 62.

Ainelääkäreitä:
Fri Elmgren, Töölö Jonasberg, klo 8 9 f. p. ja 3—4 l. p. (Töölön alue).
Fri Naema Ericson, Rauhank. 13. 8—10, 4—5 [Lasten- ja naistentaut. kaup. etelä-os. 1, 2 3, 8 ja Siltasaarella].
Fri Hästesko, Ratak. 29, 9—10 ja 4—5. [Etelä-alue, kaup. os. etelä-puol. Bulevardin- ja E. Makasiinikatuja].
Fri Kuhlefelt, Bulevardink. 7, 8-10, 5-6. [Pohj. alue. kaup. osat mainitt. katujen pohj. puol.].
Fri Leontjeff, Itäinen Viertotie 18, klo 9—10 a. p. ja 4—5 l. p. (Kallion alue).
Fri Räberg, I. Viertotie 22, 8—10, 5—6. Sörnäisten alue
Valigren, It. Viertotie 33, 8—9 ja 3—4.

Lääkäreitä:
v. Alfthan, vatsa- suolit. rheum. P.Espl.k. 39, 9-10, ½5-6. Maant. ja torst. 8:asn l.p. t. 44 39.
V. Angervo, 11-12, 5-6, I Viertot. 57, t. 31 43
Forsman, Hakas.k. 2, ilo & ven.-t. 8-9, 5-7.
Grönholm, silmät. Aleks.-k. 42, 10—11, ½6—½7.
Groundstroem, Uudenm.k. 36, t. 24 13, 2-3
Fri Hällberg, Aleks.k. 44, hieroma ja kylpylaitos. Puhelin 14 16.
Kuhlefelt, Boulev.k. 7, 11-12, 5-6, silmätaut.
Lövegren, I. Helkink. 1, 10-11, 5-6 t. 23 64.
Fri Löfqvist, ulkomailla.
J. Lojander, Mik.k 3, ilo & ven t. 9-10, 5-7.
O. Lojander, Annank. 15, ven. ½10-½11.
Parvialnen, naistaut. 12—2, Krottuja 19.
Fri Sivén, I. Robertink. 4, klo 5-6 puh. 40 55.
Sipilä, Annank. 35, klo 1-2, 5-½7, tel. 2341.
Tukiainen, Siltasaar.k. 6-8, 12-1 6-7.t. 43 73.
Wirzenius, silmäl. Antink. 1, 10—11, 6—7.

Hammaslääkäri.
Westphal, Krottajan apt.-talo. 11-2, 5-6

Kätilöitä:
J. Karppi, Kallio 2 linja 37
Olga Salmi, Ruoholahdenk. 13, S. 4.
Fanny Salo, Wladimirinkatu 27.
H. Melander, Ruoholahdenkatu 10.

Asianajajia:
Axel Alander, Mikonk. 7. Av. ½10—4. Telef. 18 72 ja 45 14.
Castrén & Suuronen, Fabianink. 27. T. 379, klo 9—11 ja 4—6.
Söök & Poppius, Mikonk. 3. T. 25 22.
Lakitieteen tohtorit Ignatius & Renvall Aleksanterink. 44. Av. 10—3 Puh. 29 56.
H:gin Lakiasiaintoimisto, Karsten & Sourander, E. Espl. 12, Vaasanpankin talo, tel. 39 93, 9—¼4 p.
Koski & Rantavaara, Kalvokatu N:o 8. (Aseman vier.) klo 9-11 ja 3-7. Puh. 33 35.
Göta Sohlström, Elisab.k. 4, 9-11, ½5—½6. Alanderin yllä, Sörn. ½7—½8.
Viljo Selin, Iso Roobertink. 7. P. 32 89.
Wallden & Backberg, Itä-Helkink. n:o 1, E.tavat. klo 10—1 ja 5—7. Puh. 26 45.
Ludvig Hjelt Aleks.k. 40, t. 31 42, 10-4, pers. 10-½12, ½3-4.
Valas & Ekholm, Lahti.

Vakuutuskonttoreita:
POHJOLA Palovakuutus O. Y. Aleksant.k. 44 P. 6 37. Av. klo 10—4 l. p.
KULLERVO Vakuutus O Y. Aleks. 44. P. 49 70. Av. klo 10—4.
PATRIA Tapaturmavak. O. Y. Pääkonttori Unionink. 25. Klo 10—4. Telef. 14 81.
FENNIA Palovakuutus o. y. Pääkontt, Unionink. 25, 10—4. Tel.: johtok. 398, koim. 206.
SKÅNE Palo ja Henkivakuutus O. Y. Pääasiamies O. F. Carlander, Länsi Raatu 18.

Työväen kirjapaino, Siltasaarenk. 6—8

Sauna Siltasaari 3—5, avoinna joka arkipäivä klo 2—10.

Linnea-kangasliike, Erottajak. (Kolmikulma) 5, tarjoo parhaita kotinaisille ja herroille hintoihin. ja ulkomaan kankaita tunnettuihin halpoihin **Linneä Lignell.**

Kokouksia.

Palvelijatarosaston kuukausikokous
sunnuntaina 6 p. Yrjönkatu 27.
Palvelijattaret! Saapukaa kertomaan kokemuksianne paikanvälitystoimistoista.

Keskustelukokouksen
valtiollisesta äänioikeudesta naisille
toimeenpanee Naisasialiitto Unioon maanantaina 7 p. marrask. klo 8 i. p. Ylioppilastalolla, ja kutsutaan asiaa harrastavia naisia ottamaan osaa kokoukseen.

Poliklinikka Kalliolla 3 linja N:o 30
pidetään taas avoinna arkipäivinä. Naistauteja klo 10—11 e. pp. Lasten- ja sisätauteja klo ½12—1 sekä tiistaina ja perjantaina klo 6—7 j. pp.

Liikkeen lopettamista varten
Loppuunmyydään
hyvin varustettu varastomme
Herrojen { Pukuja, Päällystakkeja, Takkia, Turkkia, Housuja.
Naisten { Kappoja, Saketteja, Kepsiä.
Sekä suuri varasto Herrojen puku- ja päällystakkikankaita.
HUOM.! Sisäänostohintoihin sekä halvemmalla.
Vaatetusliikkeessä
Mikonkatu 17.

Hyviksi tunnetuita
SIGNAL
ja
SAMPO
paperossia à 30 p. laatikko suosittelee
Osakeyhtiö Tollander & Klärichin Tupakkatehdas.

Halvin Herrainvaatetusliike Helsingissä on
Axel Brembergin
— Siltasaarenkatu 6—8. —
Sisääntullut uutuuksia syksyä ja talvea varten: Lakkeja, Kravatteja, Sukkia j. n. e. Huom.! Paksuja vahvoja sukkia 40 p. pari. Muodikkaita kriminkangas lakkeja 2: 50 ja 3: —. Kaulutsia ja kalvostimia 50 p. j. n. e.
Axel Brembergin Herrainvaatetusliike
Siltasaarenkatu 6—8.

Rydman & C:o
Huonekaluliike
Fabianink. 16.

Sörnäisten työväenyhdistyks.
Kuukausikokous
sunnuntaina t. k. 6 päivä klo 2 i. p. Otetaan uusia jäseniä ja kannet. jäsenmaksuja.

Ylioppilaiden Raittiusyhdistys
kokoontuu Ylioppilastalolle sunnuntaina 6 p. t. k. k:lo 5 i. p.
Äänioikeusasia.
Sirkuskysymys.
Illanvietto! Uudet jäsenet tervetulleet

R. Y. Kilven ohjelmarikas
ystaanottokokous
ensi maanantaina klo 9 i. p. Hesperiassa.
Uusia jäseniä sisäänkirjoitetaan.
Tervetuloa!

Töölön Työväenyhdistyksen Kuukausikokous
on huomenna Sunnuntaina 6 p. marrask. klo 10 a. p. Hesperiassa, Kilven huoneustossa.
Saapukaa kaikki ja täsmälleen!
Johtokunta.

Koiton 1:sen eli Elopiirin kokous
huomenna klo puoli 3 i. p. Koittolassa Vuorikatu 14.

Sampo-piirin kokous
Sunnunt. 6 p. Marrask. 1904 klo puoli 2 j. pp. Hakasalmen huv. Tärkeä keskustelu. Saavutaan lukuisasti.

H. T. Y Ulkotyöläisnaisosaston kuukausikokous
Sunnuntaina 6 p. t. k. klo 2 Yrjönkatu 27. Paljon tärkeitä asioita.
Tulkaa kaikki.

R. Y. Rauhan Perhekokous
Sunnuntaina 6 p:nä Marrask. klo 8 j. pp. Hesperiassa.

F:bergin V. P. K.
harjoitus Sunnuntaina t. k. 6 p:nä klo 8 aamulla. Päällikkö.

Räätäli a. yhd. kuukausi- ja ohjelmallinen vastaanottokokous
pidetään t. k. 13 p:nä klo 2 i. p. Yrjönkatu 27.

Työväen Asunto O. Y. „Mökin“
osakkaat kutsutaan ylimääräiseen yhtiökokoukseen Torstaina t. k. 10 p. klo 8 j. pp. Kahvilaan Laivurinkatu N:o 37 (Vuorimiehenk. kulm.)
Isännöitsijä.

Järjestyneitten työttömäin kokous
sunnuntaina t. k. 6 p:nä klo 1 j. pp. Yrjönkatu 27.

Myytävänä.
Puusepät!
Muutamia **osakkeita Suomen Puuseppäin Kauppa- ja Teollisuusosakeyhtiössä** on vielä ostettavissa
J. Grönroos'in kautta
Hakasalmenk. 4.
— Puhelin 48 41. —

Rullakartiineja à 1: 50, Kartiinilistoja à 75 p, Taulunkehyksiä
erittäin hookealla
Kehys- ja Rullaverholiikkeessä
Annank. 24. Telef. 43 51,
Huom.! Tauluja laitetaan puitteisiin.

Ostakaa last-, porsliini-, sekä ja siirtomaatavaroita sekä kaikellaisia pusero- ja leninkikankaita
M. F. PELIN'lta, 4 linja 8.

Paras papyrossi on **JUSSI**
H. Borgström Jr Tupakkatehdas O. Y.

Höyrylaivaliike.
Amerikaan,
Afrikaan, ja **Australiaan** kuljetetaan siirtolaisia ehdottomasti pikemmin, paraiten ja halvimmalla **Suomen Höyrylaiva-Osakeyhtiön** maailman tunnetuilla **englantilaisilla ja tanskalaisilla höyrylaivalinjoilla.**
Lippujen hinta nykyään uskomattoman halpa. Lähtö Hankoosta joka **keskiviikko klo 4 i. p.** jommallakummalla yhtiön nopeakulkuisista ja mukavasti sisustetuista höyrylaivoista **Arcturus** ja **Polaris** sekä joka lauantai hyvin tunnetuilla **Urania** tahi **Astræa** höyrylaivalla.
Huom.! Ainoastaan Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö ja sen asiamiehillä maaseudulla on oikeus myydä lippuja englantilaisille ja tanskalaisille höyrylaivalinjoille.
Suoranaisia lippuja myydään ja lähempiä tietoja saadaan
Suomen höyrylaiva-Osakeyhtiötä
Helsinki & Hankoo.
Konttori Helsingissä, Etelä makasiinink. 4 (Unioonin kadun kulmassa).
E. Winckelmann, Oulu.
Hugo Sjöblom, Vaasassa ja Kokkolassa.
J. G. Wikeström Turku & Lovisa.
M. Wäänänen, Kuopio.
Asiamiehiä on kaikissa maan tärkeimmissä paikkakunnissa.

Huveja.
Suomen Kansallisteatteri.
Lauantaina marrask. 5 p:nä klo 8 i. p.
Nuoruus ja hulluus. 3-näyt. huvinäyt. ylioppilaselämästä. Kirj. Yrjö Weijola.

Sunnuntaina marrask. 6 p. klo 5.
Alennetuilla hinnoilla:
Kuopion takana. 3-näyt. huvinäyt. Kirj. G. v. Numers.
Valkoiset liput.
Kello 8.
Nuoruus ja hulluus. 3-näyt. ylkeily. Kirj. Yrjö Weijola,
Punaiset liput.
Sunnuntaina avatsan lippumyymälä klo 2

Suomen Kansallisteatteri.
Turnée Ida Aalberg.
Maanantaina 7 p. marrask. klo ½ 8 i. p.
Kotl.
4-näyt näytelmä. Kirj. H. Sudermann.

Keskiviikkona 9 p. marrask. klo ½ 8 i. p.
Rosmersholm.
4-näyt. näytelmä. Kirj. H. Ibsen.
Lippujen hinnat: rajatuolit 6 mk. Permanto 5 ja 4 mk. Permantositiot 5 mk Ensi rivi: parvi 5 mk, aitiot 4 mk. Toinen rivi: etupaikat 4 mk, toiset paikat 3, 2 ja 1 mk. Lippuja myydään kassassa klo 10—½3

Työväen teatteri.
Sunnuntaina marrask 6 p:nä
Alennetuilla hinnoilla
Yhdistysjuhla. Huvinäytelmä 3:ssa näyt Kirj G. von Moser. Suomennos.
Pilettien hinnat 1 mk, 75 ja 50 p.
Pilettejä myydään näytäntöpäivänä klo 12—2 ja klo 6:sta illalla.
Näytäntö alkaa klo ½8.

Seppien A. O.
Tanssi-Iltama
Lauantaina Marrask. 5 p:nä, Yrjönkatu 27. Alkaa klo 8 ill. Pääsy 75 p.
Lippuja alennuksella tunnetuimmissa kahviloissa sekä Työväenyhd. ravintolassa ja Osuuskeittiössä.

MUURARI A. O.
Suuret Naamiohuvit
Palokunnantalolla
lauantaina 5 p. marrask. Alkaa klo 8 ill. loppuu klo 1 yöllä.
Ohjelma: Voimistelua (V. ja U. S. Ponnistus ja kaksi soittokuntaa.
Paraimmin naamioiduille 3 palkintoa.
Lippuja myytävänä alennuksella kahviloissa Kiisto, Nordman, Platé, Mattsson, Kaisaniemi, Lanæus, Tuupainen ja Punkaharju à 1 mk.
Ovella 1 mk. 50 p.

Naamio-huvit
Varieté- ja voimisteluohjelmalla
p'detään
Seurahuoneella
tänä iltana klo 9 i. p.—klo 5:een sunnunt. aamuun.
Pilettejä saatavissa alennuksella edeltäpäin useissa sikaarikaupoissa, E. Forsbäckin tulituskaupassa Passasissa, Friisin paperikaupassa Aleksanterink. 9, Sofiassalin ravintolassa, Seurahuoneen etehisessä sekä kahvila Kiistossa Antinkatu 3.
Joukko Dominoja ja maskeja saatavissa ovella.
V. & U. S. Reipas.

Suomen Championooni
Painiskelu-Kilpailu
vuodelle 1904
tapahtuu
Lauantaina 5 p. Marrask. klo 8 j. pp. ja Sunnuntaina 6 p. Marrask. klo 5 j. pp.
Siltasaarenmaneesissa.
Ohjelma: **Painiskeluja** (Painiskeluun ottaa osaa Suomen etevimmät painijat). **Yhdistettyjä heittoliikkeitä painoilla** suorittavat h:rat E. Johansson ja G. Andersson.
Pääsylippuja: parterri- ja lopschisijat à 3: —, I:nen sija à 2. —, II:nen à 1: — ja galleria à 50 p. myydään sisäänkäytävällä Lauantaina klo 7:stä j. pp. ja Sunnuntaina klo 3:sta j. pp.
Helsingin Atleettiklubi.

Hermannin Nuorisoseuran
Iltama
Hermannin kansankodissa huomenna klo 7 i. p. Ohjelma: Alkusoitto, puhe, »Rinaldo Rinaldini eli Rosvojoukko», näytelmäkapp. 4 näyt. kirj. Z Topelius, runo ja nuorisoleiktiä Pääsy 50 p. ja 25 p.

Koiton Perhe-Iltama
huomenna Vuorik. 9, hauskalla ja rikkaalla ohjelmalla. Saapukaa joukolla. Alkaa täsmälleen klo puoli 8.

Koiton Sininauhapiirin Illanvietto
tänään klo 8, Vuorik. 9. Kaikki Koittolaiset tervetulleet.

H. Maalari a. y. laulukunta
toimeenpanee
Naamiohuvit
Palokunnantalolla lauantaina tämän kuun 19 päivänä klo 8 i. p. 2:teen yöllä. Kolme palkintoa jaetaan parhaiten naamio duelle.
Lähemmin vastedes.

ILTAMAN
toimeenpanee R.-y. »Kilpi Nuor mpi huom. sunnuntaina klo 8 j. pp. Fabianinkatu 6. Ohjelma: Alkusoitto, puhe, voimisteelu, näytösk. »Rahavalta», pianonsoittoa, runo, näytösk. »Parturit» ja nuorisoleikkiä.
Lippuja à 50 p. saa ovella puoli 8.

Helsingin Torvisoittokunnan Kansankonsertti
Palokunnantalolla sunnuntaina 6 p. marrask. klo 2 i. p. Sisäänpääsy 25 p.

Sörnäisten Työv. Yhdistyksen
ILTAMA
Sunnuntaina t. k. 6 p. klo 7 j. p. p.
Ohjelma: »Ei sovintoa ennen uhria» näyt. 3 muutoks, »Juoppojen toivomus» näyt. 1 muut. — Lippujen hinnat 75 ja 50 p.
HUOM.! Lippuja myydään klo 4—8 j. p. p. Puhelin 30 31.

Suomen Rauta- ja metallityöntekijäin v. a. Liittohallinto
toimii
Hauskan
Tanssi-Iltaman
Palokunnantalolla sunnunt. marrask 13 p. klo 8 j. pp. Sisäänpääsy 1 mk. Pilettejä alennuksella saatavana kahviloissa Platé, Mattsson, Kiisto, Punkaharju, Lanæus, Blom, Kaisaniemi sekä Työväenyhd. ravintolassa.

H. T. Y. Ompeliatar amm. os.
toimeenpanee hauskan
— Naamio-Iltaman —
Polyteknikkojen talolla lauantaina 12 p, Marrask. 1904 hauskalla vaihtelevalla ohjelmalla.
Lippuja alennuksella kahviloissa: Kiisto, Kaisaniemi ja Työväenyhdistyksen ravintolassa sekä ovella 1: 50 p.
Alkaa kello 8.

Koiton 6 eli Uusi Yrityspiirin **Illanvietto** Hakasalmen huvilassa lauantaina 5 p. marraskuuta. Alkaa klo 8,15 i. p. Huomaa! Muutkin Koittolaiset tervetulleita.

Kirjansitojain a. o.
Tanssi-iltama
vaihtelevalla ohjelmalla
Polyteknikkojen uud. salissa
Sunnuntaina 6 p. marraskuuta
Alkaa klo 8, loppuu klo 1.
Pilettiä kahvil Kiisto, Nordman, Platé, Tuupainen ja T. Y:n ravintol. à 75 p. sekä ovella 1 mk.

Kirvesmies a. o. hauska
Tanssi-Iltama
13 p. marraskuuta
Polyteknikkojen tal. Antinkatu 29 (isossa salissa) vaihtelevalla ohjelm.
Alkaa klo puoli 8 ja loppuu klo 2 yöllä.
Sisäänpääsym. 1 mk. Pilettiä edeltäkäsin saatavana useista kahviloista sekä Työv.-yhd. ravintolasta à 75 p.
Lähemmin ensi lauantaina.

SUURET
Naamio-huvit
toimeenpannaan
Lauantaina Marrask. 12 p.
Palokunnantalolla.
Alkaa klo 8 ja loppuu klo 2.
Huom.! Pilettiä on saatavana alennuksella kaikissa yleisesti tunnetuissa kahviloissa.

V. & U. S. Ponnistus
toimeenpanee
Iltaman
Ylioppilastalolla
Sunnunt. 6 p. Marrask. klo 8 i. p.
Ohjelma:
1. Alkusoitto.
2. Vaapaaliikkeitä (Naisvoim.)
3. Telinevoimistelua.
4. Telinepyramiidia.
5. Merimiestanssi.
6. Satu.
7. Ilveilypaini.
8. Yleinen tanssi.

Lippuja saatav. alennuksella à 1 mk. kahviloista Mattsson, Platé, Nordman, Tuupainen, Kaisaniemi, Lanaeus. Ovella 1: 50. Huom.! Iltama lopp. kl. 1 yöllä.

Tanssi-Iltama
Rautatieläisyhdistyksellä
Palokunnantalolla Sunnuntaina 6 p:vä klo 8 i. p. Lippuja kahviloissa sekä ovella 1 mk.

Tehtaalaisnaisos. hauska
Tanssi-Iltama
Uusmaalaisten osakunnan talolla 12 p. marrask. v, 1904. Lähemmin vastedes

R. Y. Toimelan yleinen
Perhe-Iltama
tänään Lauantaina Marraskuun 5 p. klo puoli 9 j. pp.
Hermannin Kansankodissa.
Ohjelmassa on: Esitelmä, näytelmäkappale y m.
Jäsenet tuttavineen tervetulleet!

Kirjaltajain Yhdistys
toimeenpanee
Iltaman
Uusmaal. osakunnantalossa
Sunnuntaina Marrask. 6 p. 1904 klo ½8 i.-p.
Hauska ja vaihtel. ohjelma.
Pääsylippuja à Smk. 1: 50 saadaan ovella klo 7 i. p.

Myrskyn mylwiessä.

Katkeralla, surullisella mielellä olemme me maaseutulaiset seuranneet tuota raiwoon päässyttä weljeissotaa puolueemme keskuudessa. Iläwä on ollut se tunnelma, joka on mielimme jäänyt, kun olemme lukeneet puolueemme sanomalehtiä. Mitä niissä on ollut? Mitä ne owat meille tarjoilleet? Yli äyräittensä ne owat purjuneet persoonallista wihaa ja säitimistä. Janoin ne owat kilpailleet toistensa mustaamisessa, luoden itsensä enkeleiksi, toiset pimeyden hengiksi. Ne owat tarjonneet meille tilaisuuden nähdä, kuinka pitkälle persoonalliset waikutelmat owat päässeet juurtumaan puolueemme keskuudessa. „Kellokkaat“ ylwästelewinä keikuttelewat kenokaulojaan, apurijoukot tahdottomina mylwiwät johtajiensa perässä. Miltä taikelta tämä tuntuu henkilöön, joka odottaa lehdiltä jotain suuremmaa ja arwokkaampaa? Ja näitä henkilöitä on, onneksi sentään, meidän puolueessamme paljon. Ne owat tulleet joukkoomme siinä tarkoituksessa, että woisiwat sydämensä hehkulla taistella kurjalistomme puolesta, parantaa sen sietämätöntä asemaa, nostaa sitä siitä riistettyhin oikeuksiinsa. Silmä työssä he toiwowat lehtien myötäwaikutusta. Mikä on nyt meillä? Onko ne heillä, uskalla ja tuhansilla ponnistuksilla perustetut työwäen sanomalehdet luotu parjaamaan puolueittamme ja sen yksilöjä. Sääkö warten raataja wäänsiwät Työmiehen painokonetta, kun porwarilliset lehtöön katkasiwat? Sääkö warten kurjalisto loi Kansan Lehden ja Länsisuomen Työmiehen, että ne taistelisiwat kurjaa weljeistaistelua, saadaa puolueemme ja sen päätökset rauran alaisiksi kaikkien silmissä? Eikö tällä kurjalisto epätoiwoisella ponnistuksella ollut muuta tarkoitusta? Lähtiikö se todellakin powellaan kaswattaa porwarillisten hännystelijöitä ja parjaussankareita? Oliko sillä tarwis raaistraatsastajia ja „puolueapaweja?“ Ei. Niitä ei tarwita! Se tahtoi saada puhetorwen siimmille tunteilleen. Se tahtoi omien sanomalehtiensä kautta osottaa oman kurjan tilansa. Se tahtoi saa jyrinänä niiden palstoilla raikumaan sen sotion, joka sen sielussa on aina helkkynyt. Etuwartijoiksi, eintaistelijoiksi se ne rakensi. Mitä ne on muuttanut niin sokeiksi, ettelwät ne näe niille wiittoitettua suuntaa? Työwäen pettuleipä ei niitä ole ainakaan sellaiksiksi lihottanut.

Missä liikkuukaan, kuulee aina puhuttawan siitä, että puolueemme keskuudessa olisi harjoitettu „kulissien takaista persoonatauppa“. Porwarillisten ijällinen huolenpito meistä osottaa, etä heillä on keskuudessamme jotain etujä walwottawana. Pauhaahan Suomen Sosialisti kuin paras kurjalisto pajuuna ainakin. Helkyttelewäthän Helsingin Sanomat niin uhkeasti kaunista kalpaansa muutamien puoluemiestemme puolesta. Mitenkä on asian laita? Sanotaan, että yksi myy itsensä sinne, toinen tänne. Olkoon miten tahansa, mutta meidän on tehtäwä siitä selkiä loppu. Jos on jotakin myytu, se annetaan. Jos me olemme olleet siksi horjuwalla pohjalla, on perustus korjattawa. Me emme kaipaa sellaista „finanssijoukkoa“. Meidän on kaikille selwästi osotettawa, etä me emme myy emmekä osta, waan waadimme takaisin meitä riistettyjä oikeuksiamme.

Me jokainen tunnemme waan sen suuren welwoituksen, etä joukkomme on saatawa yhtenäiseksi ja kokonaiseksi. Meidän on osoitettawa, etä meillämme on sisäisiä itsenäisyyttä, ja ettemme liion porwarien punrokupeille halua. Meidän on, waikkapa mistä hinnasta saatawa tuo pilkanauru waikenemaan, jota porwarijoukot kuorossa ympärillämme kitkuttawat. Tästä ryömimisleikistä on meidän tehtäwä loppu. Me pesemme itsemme puhtaiksi siitä loasta, jota niin runsaasti on päällemme heitetty.

Ja mistä taikesta tämä jotku ja häätnä? Mistä tämä weljessota hirmuineen? Siitä, etä olemme olleet liian heikkä porwareita lähentelemään. Ainoa ehto puolueen kokoamiseen onkin sentähden itsenäinen toiminta.

Ja mitenkä me woisimme jowinnon kätä ojentaa noille toisille puolueille? Puhutaan yhtymisestä suomettarelaisten kanssa. Emmekö ole niin monasti huomanneet, etä niiden ohjissa on orjan meekli? Emmekö ole useasti tawanneet niitä ryömimässä itsekkäiden pikkuyytiden takia? Mitenkä me woisimme yhtyä wiikinkeihin? Nehän owat Suomen kansalta imeneet kaiken elinwoiman. Owathan ne olleet perinöllistä sortajamme, jotka ewät ole kerinneet walunneet kansan pohjakerroksia sortaessaan. Mihme olisi kosion pelisi suunnattawa, jos ei juuri heidän rintoihinsa? Olemme jo useasti osottaneet, ettemme woi yhtyä nuorsuomalaisiin, jotka uinuwat wiikinkien kapaloissa.

heillä ei ole itsenäisyyttä eikä halua seisoa omalla maaperällä. Me tunnemme heidät liian hywin. Me taistelemme kaikissa waiheissa kurjalistommme puolesta emmekä tahdo antautua minkäänlaisiin kosimisehtoihin. Mitä owat nämä toiset puolueet tehneet yhteisen sillan rakentamiseksi? Owat ilkkuneet kansamme kurjuutta. Ainoastaan silloin kun on kysymys kurjaliston kannatuksen haalimisesta, owat jonkun lupauksen asettaneet syötiksi. Täytyisikö meidän ryömiä heidän keskuuteensa saadaksemme puolueeseemme sen mädän, joka on siellä. Ei, me olemme irti niistä. Me, jotka puolue-kokouksessa puolsimme ehdotonta waalilakkoa, läksimme kotia surullisina sentähden, että tehty päätös meistä näytti olewan awoin porwareille. Annoimme niille peukalon, josta ne pääsiwät kiinni. Mutta me käsitimme, ettei puolueen päätöksiä kunnioiteta parjaamalla. Me tahdoimme pitää sen pyhänä, waikkapa se ei ollukaan oikea meidän mielestämme. Tulewaan puolue-kokoukseen sisuuntautuwat katseemme, siihen jännittywät ajatuksemme. Mitä on ereh-dyttu, se siellä korjataan. Sitä me tiäwöimme, mutta puolueemme ei saa sillä wälillä hajota. Suomen kärsiwän kurjaliston asema ei ole wielä korjattu. Surun ja tuskan kyyneleet eiwät ole wielä lakanneet wuotamasta.

Pois keskuudestamme epäilys ja katkeruus! Inhoilla tyrkätkäämme luotamme sellaiset puheet kuin että puolue-kokouksen työtä olisi wahingoittanut jokin „kulissien takainen toiminta". Ei pikkulapsi woisi tuollaista uskoa. Jokainen puolue-kokouksessa sen tuntee.

Kokouksessa myönsimme kaikki, että nyt on iskun aika. Tällä hetkellä tuottaisi se tuloksia. Kurjaliston ääni nyt saataisiin kuuluwille. Sitä ei ole nyt tehty. Siispä työhön!

Sanomalehtiemme toiminta paljoa arwokkaammaksi, tarkoitustaan wastaawaksi. Jos on jotakin „mykty", niin se annetaan waikkapa katkeralla mielellä. Onhan se kumminkin puolueemme menestymiselle wälttämätön. Pois wiha ja katkeruus! Unhoon turhat huhut! Puolue ykkoon, sen tominta itsenäisesti! Irti porwareista!

Korwissamme kaikuwat kurjien huudot. Silmämme kyneltywät orpojen kärsimyksistä. Työhön, työhön, joka ei pysähdy sanahelinään waan josta on siunausta maamme kurjalistolle! On aika ja tilaisuus. Niitä emme jätä käyttämättä. Itsenäisessä tosityössä wartuu puolueemme, ja kurjalistollemme koittua uusi, parempi aika.

Mikko U.

Kutomateollisuus Suomessa.

2.

Niinkuin edellisestä jo selwisi, on Suomessa nykyään 40 kutomateollisuuden alalle kuuluwaa teollisuuslaitosta, joissa yhteensä työskentelee 10,283 työntekijää, mutta teollisuushallituksen julkaisema tutkimus käsittää ainoastaan 37 työpaikkaa, joissa yhteensä on 9,687 työntekijää. Kun nyt ryhdymme kutomatyöntekijäin olosuhteista selwää tekemään, rajoittuu tietomme wiimeksi mainittujen tehtaiden sekä työntekijäin lukuun.

Nämä työpaikat sijaitsewat 22 eri paikkakunnassa; 20 niistä on kaupungeissa ja 17 maaseudulla. Tampereella on työpaikkoja 9, Helsingissä 3, Turussa, Waasassa, Koskella, Jeynalla ja Wirtain pitäjässä kussakin 2 työpaikkaa.

Työntekijät jakautuwat läänittäin seuraasti:

		Työntekijää:
Uudenmaan läänissä		690
Turun ja Porin	„	1,122
Hämeen	„	6,505
Wiipurin	„	37
Kuopion	„	50
Waasan	„	1,223
	Yhteensä	9,687

Kaupungeissa työskentelee 7,506 työntekijää eli $77_{,5}$ prosent. sekä maaseudulla 2,181 työntekijää eli $22_{,5}$ prosent.

Suurimmat työsendut owat:

Tampere	4,882	työntekijää
Tammelan pitäjä	1,314	„
Waasa	1,030	„
Helsinki	549	„
Turku	521	„
Pori	416	„

Näissä kuudessa paikkakunnassa on siis 8,712 työntekijää eli $89,_{9}$ prosent. luwusta.

Työntekijäluokusa mukaan jakautuwat eri työpaikat seuraawasti:

	Työpaikk. luku	Työntek. luku
Alle — —50	14	267
„ 50—99	8	537
„ 100—499	10	2,515
„ 500—999	2	1,484
„ 1,000—1,999	2	2,683
Yli 2,000	1	2,201
Yht.	37	9,687

Jokaisen työpaikan osalle tulee keskimäärin $261,_{6}$ työntekijää.

Työnantajöista on 27 osakeyhtiötä, joiden maksettu osakepääoma on kaikkiaan 30,615,500 mk., johon tulee lisäksi erään hiljattain osakeyhtiöksi muodostetun pienemmän liikkeen pääoma, jonka määrästä ei ole tietoa saatu. Suurin osakepääoma on 6,200,000 mk ja pienen 30,000 mk.

Tehdastelnun käytetään seuraawia woimakoneita:

68 höyrykonetta	12,708	hewoswoimaa
41 turb. ja wesiratasta	4,053	„
8 sähkömoottoria	$69,_{8}$	„
3 petroolimoottoria	$25,_{5}$	„

Konewoima syntyttää siis 119 konetta, joilla yhteensä on $16,849,_{3}$ hewoswoimaa.

Hienokehriä on ilmoitettu olewan:

Puuwillankehrausta	234,482	kehrää
Pellawankehrausta	10,206	„
Willankehrausta	29,584	„
Yhteensä	274,272	„

Näistä kehristä on 15,448 ilmoitettu kuuluwan kertauskoneihin.

Kangaspuita taas on ilmoitettu olewan:

	Konekangaspuuta
Puuwillankudonnassa	4,341
Pellawankudonnassa	284
Willankudonnassa	863
Silkinkudonnassa	11
Yhteensä	5,499

Sitäpaitsi on 8 käsikangaspuuta ilmoitettu olewan käytännössä.

Koska liexee huwittawaa saada tietää, paljonko yleensä löytyy kehriä ja konekangaspuita puuwillateollisuuden palweluksessa, niin otamme tähän wertailun wuoksi muutamia tietoja, sillä onhan hywä täsäkin suhteessa saada selwitys kutomateollisuuden kehityksestä.

Puuwillakehrausta oli wuonna 1903 käytännössä seuraawat määrät hienokehriä:

Wuonna 1903.

Isossa Britanniassa	47,000,000	kehrää
Saksassa	8,000,000	„
Wenäjällä	7,000,000	„
Ranskassa	6,000,000	„
Itäwallassa	3,700,000	„
Espanjassa	2,900,000	„
Sweitsissä	1,550,000	„
Italiassa	2,700,000	„
Belgiassa	950,000	„
Hollannissa	350,000	„
Ruotsissa ja Norjassa	350,000	„
Portugalissa	230,000	„
Suomessa	230,000	„
Kreikassa	70,000	„
Euroopassa	81,530,000	kehrää
Yhdyswalloissa	22,000,000	kehrää
Itä-Intiassa	5,000,000	„
Japanissa	1,300,000	„
Kanadassa	800,000	„
Kiinassa	600,000	„
Meksikossa	500,000	„
Brasiliassa	300,000	„
Yhteensä	112,030,000	kehrää

Englannin suurimmassa kehräämössä on noin 450,000 kehrää. Schebleriin tehtaassa Lodzissa on noin 250,000 kehrää. Sweitsin suurimmassa 247,000 kehrää, Saksan suurimmassa 130,000 ja Suomen suurimmassa 103,000 kehrää.

Puuwillateollisuuden palweluksessa käytettäwien konekangaspuitten luwusta on olemassa seuraawat tiedot:

Wuodelta 1903:

	Konekangaspuuta.
Isossa Britanniassa	719,400
Saksassa	211,800
Wenäjällä	157,800
Itäwallassa	110 000
Italiassa	100,000
Ranskassa	106 000
Espanjassa	68,300
Sweitsissä	15,450
Ruotsissa ja Norjassa	12,300
Hollannissa	10,000
Suomessa	4 300
Kreikassa	2,100
Euroopassa	1,527,450
Yhdyswalloissa	488,750
Itä-Intiassa	42,600
Kanadassa	18,300
Brasiliassa	15,000
Meksikossa	15,000
Kiinassa	1,200
Yhteensä	2,108,300

Kun ottaa huomioon, että nämä kymmenet miljoonat kehrät ja miljoonat konekengaspuut owat ainoastaan puuwillateollisuuden palweluksessa, erittäin ne miljoonat kehrät ja kangaspuut, jotka owat pellawa-, willa ja silkkiteollisuuden y. m. palweluksessa, niin ihmetellä täytyy, että löytyy suuri joukko sentäänkin ihmisiä, joille ei riitä kangasta edes rummuinsa werhoksi, waan täytyy heidän puolialastoinna wilussa wärjötellä. Mutta tässä ei ole mitään ihmettelemistä. Kangasta kyllä riittäisi kaikille, siksi täytyyhän tehtailain tawantaka rajoittaa tuotantoa, kun sitä karttuu enempi kuin menee kaupaksi. Syy ei ole siinä, että kangasta ei riittäisi kaikille, siksi tuotantoa woitaisiin tälläkin alalla lisätä waikka kymmeninkertoin entisiä suuremmaksi. Syy on siis tuotannon jakojärjestelmässä. Ei osata tuotteita tasaisesti kaikille jakaa. Ja tämä osaawattomuus on mitä luonnollisin seuraus yksityisemistusoikeudesta. Niin kauan kun yksityiset saawat omistaa tehtaat sekä muut tuotannon wälineet, löytyy myös suuri joukko ihmisiä, jotka owat waatteiden sekä muiden elintarpeitten puutteessa, ja sentähden tulisi niiden, jotka puutetta kärsiwät liittyä yhteen ja ryhtyä waatimaan muutoksia nykyisiin järjestelmiin.

M. T—a.

Sota.

Port Arturin piiritys.

Tokiosta, marrask. 3 pnä. (W. T.). Japanilaisten tappiot wiime taistelussa lasketaan 20,000 kulleita ja haawoitettuja. Kenttäsairaalat owat aiwan täydet. Nykyään on japanilaisten kaikki hyökkäykset Port Arturia wastaan lyöty takaisin. Japanilaiset owat wallanneet muutamia warustuksia, jotka owat linnoitusten edessä, mutta itse linnoituksia heidän ei ole onnistunut walloittaa. Japanilaisten tappiot näissä wiime taisteluissa owat suuremmat kuin heidän edellisten syntäysten mieshukkansa.

Tätäkäset japanilaiset kertowat eilen saaneensa luotettawia, mutta huonoja tietoja. Noin 500 haawoitettua tuodaan joka päiwä Dalniin.

Jos japanilaiset eiwät saa linnoitusta owat he pakotetut warustautumaan talwileiriin.

Tshifusta, marrask. 4 pnä. (P. T.) Matkustajat, jotka owat saapuneet Dalijinista eräällä höyrylaiwalla, kertowat, että eilen kuultiin koko päiwä ankaro tykkien jyrinää Port Arturin puolelta. Japanilaiset rakentawat Port Arturin edustalle erinäisiä laitoksia, joiden tarkoituksena on johtaa wettä meresta ja täyttää wenäläisten juoksuhaudat.

Shanghai, marrask. 2 pnä (W. T.) Japanilaisen Port Arturin piirityswoimajan wasen siipi on miehittänyt Lauliusin oikea siipi on wallannut Itsefhanin.

Shanghai, marrask, 4 pnä (W. T.) Engl. laiwa Wiktoria on onnistunut murtautumaan piirityslinjan läpi ja pääsemään täydellä lihalastilla Port Arturiin. — Huhuna kerotaan, että japanilaiset owat miehittäneet kaikki pääasemat linnoituksen koillispuolella.

Tsifeste, marrask. 4 pnä (P. T.) Hyökkäyksistä huolimatta kaikista suunnilta on Laotehan yhä edelleen woittamaton. Japanilaiset owat kärsineet suunnattomia tappioita. Wenäläisten mieshukka on mitätön.

Asema Mukdenin etelä-puolella.

Mukdenista, marrask. 3 pnä. Japanilaiset ampuiwat eilen Sahepun kylää muutamilta läheisiltä kukkuloilta, mutta meidän puolistomme tuli wahingoitti yhden heidän tykeistään, jonka jälteen he lakkasiwat ampumasta. Keskustassa ampuiwat japanilaiset Putilowin kukkulaa ja yrittiwät, waikkain ilman tulosta, asettaa pattereita läheisille kukkuloille.

Lontoosta, marrask. 4 pnä. Japanilaisten toimiwasta armeijasta lennätetään Fusanin kautta „Standard"ille t. k. 3 pnä:

Tänä aamuna Shahen sendaille täydyllä tiedustelureitellä joutuiwat japanilaiset kosketukseen wenäläisten pääjoukkojen kanssa. Tällöin ampuiwat wenäläiset puolen tunnin ajan yhteislauauksia kiwääreillä, saamatta kuitenkaan aikaan mitään wahinkoa. Muuan japanilaisten lokak. 27 pnä walloittama asema miinoitettiin.

Mukdenista, marrask. 4 pnä. Päiwä näyttää kuluneen lewollisesti. Tykkien jyskettä ei kuulu. Elämä Mukdenissa kulkee tawallista rataansa.

Wenäläis-englantilainen selkkaus.

Tangerista, marrask. 4 pnä (W. T) Tänne on nyt kokoontunut koko Itämeren eskaaderi. Kaikki upseerit owat laiwoillaan walmiina lähtemään matkaan. Milloin eskaaderi lähtee ei ole wielä tietty.

Tangerista, marrask. 4 pnä (W. T). Englantilainen risteilijäeskaaderi seurasi wenäläisiä laiwoja Bigosta Tangeriin.

Gibraltarista, marrask. 3 pnä (W. T). Englantilaiset risteilijät seurasiwat wenäläisiä sotalaiwoja 5 engl. penink. pääsiä. Sekä wenäläiset että englantilaiset laiwat oliwat koko ajan taistelunun walmiit. — Risteilijä Seyfolk ottaa suurimmassa tiirussa hiiliä tänä iltana lähteäkseen Tangeriin.

Lontoosta, marrask. 4 pnä (W. T.) Ulkomaaministeriö on wastauksesi kysymykseen, jonka teki eräs yhtiö, selittänyt, ettei se salli laiwanwarustajain antaa näiden laiwojen seurata wenäläisiä eskaaderia tämän hiilillä warustamiseksi.

Pariisista, marrask. 4 pnä (W. T.) Lontoon tietojen mukaan on Englannin ja Wenäjän wälillä päästy täydelliseen yksimielisyyteen komissionin kokoonpanon ja ohjelman suhteen, johon Pohjanmeren selkkaus lykätään. Komissioni kokoontuu Pariisissa.

5 päiwänä Marraskuuta

— **Lisäyksiä waltion wuosirahansääntöön w. 1905.** Senaatti on hywäksynyt erinäiset lisämäärärahat 1905 wuoden wakinaisiin menosääntöihin waltionrautateitä, tie- ja wesirakennusten ylihallitusta ja postilaitosta warten.

— **Waltionrautateiden tulot.** Suomen waltionrautateiden maksettawaksi lasketut tulot oliwat wiime syyskuulla 2,640,577 mk. 36 p. ja tämän wuoden yhdeksänä ensimäisenä kuukautena yhteensä 24,462,895 mk. 4 p. — Syyskuulla w. 1903 kertyi tuloja 2,501,368 mk. 15 p. mainitun wuoden yhdeksänä ensimäisenä kuukautena kaikkiaan 23,483,680 mk. 30 p.

— **Hangon santarmisto.** Kenraalikuwernöörin kanslian kirjelmän johdosta asunnon hankkimisesta Suomenmaalaisen santarmihallituksen päällikön apulaiselle, ratsumestari Vatemolle, on senaatti päättänyt wastata, että sellaista asuntoa ei ole paikkakunnalla saatawissa. — U. S.

— **Teollisuuskoulut.** Suomenkielisen rinnakkaisoseston woimassa pitämistä warten Helsingin teollisuuskoulussa lukuwuonna 1904—1905 on senaatti myöntänyt 14,500 mk. sekä ruotsalaista rinnakkaisluokkaa warten samassa koulussa 1,632 mk.

Suomalaisen rinnakkaisosaston woimassa pitämistä warten Turun teollisuuskoulussa lukuwuonna 1905—1905 on senaatti myöntänyt 12,296 mk. sekä suomenkielisen laiwarakennuskurssin toimeenpanemista warten sanotussa koulussa 400 mk.

— **Hylättyjä anomuksia.** Senaatti on hylännyt eräiden Pyhäjärwen pitäjän Mäkitsisten kylässä asuwien talokasten anomuksen, että muuan aijottu tienteko kunnassa suoritettaisiin hätäaputyönä. — U. S.

Naisten äänioikeudesta

piti eilen esitelmän neiti Hilda Käkiniemi. Ilahuttawana kewään enteenä naisasian alalla mainitsi esitelmänpitäjä naisissa itsessään herännyn halun saada waltiokista äänioikeutta. Moni ehkä arwelee, että tämä waatimus on liian aikaisin tuotu esille, koska naiset julkisessa toiminnassaan eiwät aina ole osoittaneet tietoja ja kykyä. Mutta eihän sellaista woi odottakaan ihmisiltä, joilla ei ole täysiwaltaisen kansalaisen oikeuksia. Nykyinen järjestelmä, joka kieltää naisilta osanotön lainsäätäjän waalista, on näet synnyttänyt naisissa julkisen wastuunalaisuuden puutetta. Naiset owat saaneet nähdä, että suutari, joka kysyy naiskirjailijalta kuinka waalilippu on kirjoitettawa, kelpaa waalisemaan waltiopäiwämiestä, mutta naiskirjailija ei. He owat saaneet nähdä että siwistynyt nainen, joka on perustanut kansakoulun ja toimeenpannut suurenmoisia edistyksiä maanwiljelyksen alalla tiloillaan, ei saa waltaa lainsäätäjän, mutta talonpoika, jonka lapset käywät tuossa kansakoulussa, ja joka on hyötynyt naapurirouwan uudistuksista, saa mennä waaliin. Samoin kauppias Matti Kotwanen on waltisija, mutta ei kauppias Maija Kotwanen. **Ei ole mitään, joka naiseksi syntyneelle woisi hankkia äänioikeuden.** Waikka naisten joukosta ei kohoisikaan waltiollisia neroja, niin pidetäänhän waltisijain lukumäärän lisääntymistä semmoisenaan jo woittona idänmaalle, ja woitto olisi tässä suhteessa wielä suurempi sen wuoksi että uudet waltisijat owat toista sukupuolta, joten he ehkä woisiwat tuoda esille uusia näkökohtia. Äänioikeus waikuttaisi myös ehkä siihen suuntaan, että naiset tulisiwat ymmärtämään ettei heille ole annettu omaatuntoa ainoastaan silloin kun on kysymys persoonallisesta waikutuksesta, waan että heillä tulee olla julkista wastuunalaisuudentunnetta. Siten ehkä wähitellen wähenisi tuo naisten salainen waikutus ilman wastuunalaisuutta, jota John Stuart Mill kutsuu „wallaksi pahimmassa muodossa".

Mitä toiwomuksen toteuttamiseen meidän maassamme tulee, piti esitelmänpitäjä tärkeänä, että naisasian ystäwät seuraawat Ergannin esimerkkiä siinä suhteessa että 1) ensin pyydetään naisille **äänioikeutta**, eikä tähän kysymykseen sekoiteta kysymystä naisten **waalikelpoisuudesta**, koska pidetään edullisena että oteiaan yksi askel kerrallaan; 2) että ainoastaan täysiwaltaisille naisille, jotka täyttäwät laissa määrätyt ehdot, pyydetään äänioikeutta, siis ei raiduille naisille, joka lain edessä ei ole täysiwaltainen; 3) ettei kysymystä naisen äänioikeudesta liitetä mihinkään puolueeseen. **Naiset pyytäköot äänioikeutta samoilla perusteilla kuin miehillä on; mikäli miesten äänioikeutta laajennetaan, laajenee siitten myös naisten äänioikeus.**

Osoitteeksi siitä että esim. työnaiset itse tunnustawat tämän periaatteen oikeaksi, kertoi esitelmänpitäjä siitä 30,000 naisen **allekirjoittamasta** anomuksesta, jonka Lancashirenkutomateollisuuden naispuolisten työntekijäin ammattiyhdistykset jättiwät parlamenttiin w. 1901, ja jossa pyydettiin naisille äänioikeutta yllämainitun periaatteen mukaan. Tosin olisi se naisryhmä pieni, joka meidän maassamme nykyisen waltiopäiwäjärjestyksen mukaan saisi äänioikeuden. Etenkin tulisiwat kärsimään aatelissäätyyn kuuluwat naiset. Mutta onhan miestenkin äänioikeus askel askeleelta, eikä heti yhdellä kertaa, laajennettu.

Loputsi esitelmänpitäjä waliitti siitä, että wiime aikoina meilläkin on ruwettu ulkomailta tuotujen esikuwien mukaan puhumaan „porwarillisista ja alaluokkalaisista". Meidän tulisi walwoa, ettei näitä nimityksiä, ulkomaitten esimerkin mukaan, siirretä naisasian alalle. Naisasia on jo perustukseltaan demokraattinen kysymys. Sen tarkoitus on työ ja taistelu heikkojen ja sorrettujen puolesta, kuulukoot ne mihin „luokkaan" tahansa. Mutta tämä työ tehtäköön ihmisyyden, ihmisoikeuden ja rakkauden hengessä, eikä niin että naisasiasta tehdään pieni luokkakysymys.

— **Tulipalon alku** oli eilen iltapäiwällä klo 5 aikaan J. Henrikinkadun 3:n pihalla. Palokunnan saawuttua paikalle oli tuli kuitenkin pian sammutettu alkuunsa.

— **Seurätalsa** ei ole Töölön puolella minkäänlaista, lukuunottamatta Hakasalmen huwilaa, jossa wiime aikoina muutamat seurat owat saaneet tilaisuuden jotakin toimia.

Hakasalmen huwilassakaan ei ole niin suurta salia, että siellä woisi toimeenpanna yleisiä iltamia. Lieneekö siihen lupaakaan? Siellä nyt kumminkin owat saaneet kokouksia ja perheiltamia toimia „Koitto" ja „Arbetets wännerit". Onpa Kilpikin siellä muistettan kerran jotakin toiminut. Töölön työwäenyhdistys on wielä osaton tästä.

Toiwottawaa olisi, että kaupunki luowuttaisi tämän huwilan Töölön walistustalolsi, laittaen sen siihen kuntoon, että siinä olisi yksi isompi näytämön sisältäwä sali, jossa woitaisiin toimia yleisiä näytelmä-iltamia. Töölön työwäenyhdistys on wailla huoneustoa, missä se woisi toimia. Samaa asia on Käpyrellä Kilwellä ja Rauhalla. Niillä nyt tosin on sieni huoneusto, joka sekin on kohta wanhuutensa wuoksi kelpaamaton, joten olisi juuri mitä kiireimpään tarpeeseen sellainen seuratalo, jossa woisi kolme seuraa tai yhdistystä toimia. Seurat itsestään owat köyhiä, ja niin ollen woimattomat itse kustantamaan sellaista taloa, mutta ne tahtowat kaikki tehtäwänsä tehdä juuri kansan hywäksi, sen tietoisiin laajentamiseksi, opettamalla sitä päättaamyyn ja siweellisempiin tapoihin. Kun nyt kaupunki muutoinkin uhraa waroja kansan walistamiseksi, niin toiwottawaa olisi, että se awustaisi kansanwalistusta harrastawia seuroja ja yhdistyksiä, hankkimalla niille tilaisuuden päästä parempaan toiminnan mahdollisuuteen.

Työttömyys ja sen seuraukset.

Yhteiskunnallisista kysymyksistä on työttömyys waikein ratkaista. On sanottu „joka woi tyydyttäwällä tawalla ratkaista tämän waikean kysymyksen, hän on tehnyt yhteiskunnallisen suurityön".

Mistä työttömyys johtuu, siitä ollaan jo yksimielisiä, ainakin taloustieteen tutkijain piirissä. Se johtuu **nykyisestä yhteiskuntajärjestelmästä ja tuotantotawasta.**

Nykyinen tuotantotapa, koneet ja kilpailu, owat jouduttaneet towarain walmistusta siihen määrin, ettei menekki eli kulutus ole woinut kehittyä yhtä korkealle. Kilpailussa pyritään siihen kuka halwemmalla woisi walmistaa samallaisia towaroita, niin että niitä sitten woisi myydä myöskin halwemmalla ja saada ostowa yleisö kannattamaan juuri omaa liikettään. Tätä pitäwät liikkeenharjoittajat silmällä. Jokaisella on päämääränä toisensa woittaminen.

Työpaikat täytyy tässä kilpailussa laskea niin alas kuin mahdollisia. Kalliit työpaikat nostawat tuotteitten hintaa, joten towaran hinnan laskeuttaminen käy waikeaksi. Mutta ostoja eisti paikkaa mistä saa tarpeensa mitä halwimmalla.

Harwa ostaja ajattelee sitä, että halwat tawarat merkitsewät halpoja työpalkkoja. Työnantajat eiwät myöskään ajattele maksaessaan työntekijöilleen nälkäpalkkoja, että he samalla tukahuttawat tulewan ostajakuntansa ostokyvyn. Wähän palkkaa merkitsee wähän tuloja, joten ei woida paljoa ostaa, eikä kuluttaa. Työwäestö on kansan enemmistö, ja kun sen kulutuskyky on nälkäpalkkain kautta häwitetty, niin tuotannon ja kulutuksen wälinen ristiriitaisuus johtaa wäkistenkin työttömyyteen. Tehtailijat eiwät teetä työtä jos ei teoksilla ole menekkiä. He erottawat työntekijät pois työstä. Ja kun palkat owat olleet työn ajallakin niin pienet, että ne owat menneet kädestä kärsään, niin työn ja ansion loputtua on heti hätä käsissä.

Suurteollisuus kerää työaikoina kaupunkeihin ja teollisuuskeskustoihin joukkoja, joista osa ensimäisessä työwoiman wähennyksessä joutuu ansiotta ja saa kärsiä nällää ja kurjuutta.

Suurissa kaupungeissa ja liikepaikoissa löytyy suuri määrä toisina wuosina ja wuoden aikoina satunnaisia töitä, joihin teräänyt kansaa kaikilta maan äärilta. Syksyllä ja talwen tultua joutuu suuri osa tällaisessa satunnaisessa työssä olleista joutilaaksi. Uudet maalta wastatulleet saawat useinkin jäädä työhön, koska he tawallisesti tyytywät pienempään palkkaan ja muutenkin owat kiltimpää wäkeä. Wähään tyytyminen on työntekijän päähywe. Työnantajat jättäwät työhönsä näitä wähään tyytywiä, ja eroittawat työstä oman paikkakunnan weroa maksawia kansalaisia, joilla on jonkun werran waatimuksia. Työttömät owat työmarkkinoilla hyllytawaraa. Warakkaat eiwät tahdo ostaa työwoimaa. Yhteiskunta on näiden warakkaitten taloudellisen ja waltiollisen wallan ilmaisumuoto. Nämä warakkaat, joilla ei ole mitään hätää, ja muutenkin owat sitä mieltä, että jokaisen tulee itse pitää huolta itsestään ja perheestään.

Jos joku työttömyydestä johtuwan köyhyyden wuoksi kuolee puutteesen niin porwarillisella yhteiskunnalla ei ole siitä yhtään tunnonwaiwoja. Yhteiskunnalla sen käsityksen mukaan ei ole welwollisuutta huolehtia jäsentensä hywinwoinnista, waan ainoastaan poliisitoimesta on huolta pidettäwä.

Uudempi työwäen kansantokanta paree yhteiskunnalle muitakin welwollisuuksia kuin ainoastaan järjestyksen ylläpitämisen kaduilla ja toreilla. Yhteiskunnan tulee huolehtia jäsentensä hywinwoinnista.

Työttömyys johtuu nykyisen yhteiskuntajärjestelmän perusteista, nykyisestä tuotantotawasta. Johdonmukaisinta pahan poistamiseksi olisi, että tämä tuotantotapa muutettaisiin yhteiskunnan jäsenten enemmistön etuja wastaawaksi yhteistuotannoksi. Mutta kun nykyinen tila on wähemmistön etujen mukainen ja kuin tällä wähemmistöllä on nykyisen tilan säilyttämiseen tarwittawa walta, niin he eiwät suostu sellaiseen muutokseen, että siitä koko kansa hyötyisi. He owat nykyisen järjestelmän aikana wapautuneet kaikesta raskaasta ruumiillisesta ja wälttämättömästä työstä ja siitenkin on heillä yläkyllin tämän maailman hywyydestä, jota ruumiillinen työ on luonut. Kaikki se kokoomus ja loisto, joka heitä ympäröitsee on työntulosta. Raataja näläsäänkerjää yhteiskunnalta, kuitenkin hätäapuyötä. Hywin woiwassa yhteiskunnassa on hätä. Ihmisiä täytyy pelastaa nällään kuolemasta. Tämä hätä on tullut jo ainaiseksi, eikä se lakkaa tätä yhteiskuntaa ahdistamasta, niin kauwan kun se on olemassa. Säästäwäisyys opista ei näytä tulewan apua. Työnwälitystoimistotkaan eiwät woi kekksiä työpaikkoja. Mitä pitää tehdä kuin työttömät huutawat: Työtä ja leipää!

Helsingissä on jo tänä syksynä kauwan walitettu työttömyytä. Rakennuksia on kyllä ollut paljon, mutta wielä paljon enemmän on ollut tekijöitä. Paljon on tullut työntekijöitä maalta ja toisista kaupungeista, niin että työwoimaa on ollut koko suwen runsaasti jouten. Kaupungin sepelikiwimäessä on jo kauwan osa koettanut tiseään hengissä pyytää.

Helsingin kaupungin puolesta hätäaputöinä ei ole koskaan tarjottu juurt muuta kuin kiwenmurskausta. Tämä työ on sitä laatua, ettei siitä tottumatoin woi leipäänsä ansaita. Urakkajärjestelmä on sekä yksityisten että yhteiskunnan töissä käytännössä. Mutta sen jo nimikin osoittaa, että se on hätäaputyötä. Waiwaisapua pelkäämät ihmiset yleensä, samoin tätä sepelikiwen urakalla murskaamista, siinä kun saa rääkää ruumistaan siihen määrin, ettei yöllä tahdo olla käsille tilaa sängyssä, niitä kun särkee liialliset ponnistukset. Muuten ei siitä työllä elä.

Järjestyneet työttömät pitäwät kokouksen huomenna, sunnuntaina klo 1 päiwällä Yrjönkatu 27. Pyydetään työttömänä olewia ammattiosastojen jäseniä saapumaan neuwottelemaan, mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttäwä nykyisen työttömyyden johdosta? Olisiko käännyttäwä kaupungin waltuuston puoleen pyynnöllä, että kunta ryhtyisi työttömänä aikana rakennuttamaan kunnan laskuun työwäen asuntoja? Näistä keskustellaan, siis kokouksen joka mies!

—U—

Kamlineja,
Uuneja, Hellejä, Silitysuuneja, Muuripatoja
O.J.F. Stockmannin Osakeyhtiö
Kallion Haarakaupassa.

Kohtalon kourissa.

Kirj. Eljas.

On pimeä lokakuun ilta. Maa on märkä ja lokainen. Kylmä, voimakas tuuli, joka tulee mereltä, tuo mukanaan hienoa, kylmää sadetta. Tummaan ja raskaaseen ilmaan haihtuvat suuren kaupungin melu ja kaasulyhtyjen tuikkivat valot. Tuhansia ihmisiä liikkuu nyt kaduilla, kuten aina ennenkin, huolimatta epäedullisesta ilmasta, kiirehtien ja välinpitämättöminä toisiaan tyrkkien. Ajurien rattaiden räminä, hevosten kavioiden kopse ja raitiotievaunujen huumaava surina täydentävät melun tässä jättiläismuurahaiskeossa, jonka sivistys on luonut ja jota se yhä kasvattaa.

Kaupungin hienoimmat kadut ovat kirkkaasti valaistut. Kaasulyhtyjä on wähintäin joka 20 metrin päässä ja sitäpaitsi suurien kauppapuotien awarat ikkunat ovat täynnä sähkölamppuja, jotka antawat puolen walonsa ulos kadulle. Siellä liikkuu kaupungin hienostoa, keskisäätyä ja työläisiä tummina parwina, loppumattomana jonona, wälinpitämättöminä ja suomatta toisilleen edes ystäwällistä silmäystä. Tyytymättömyys kuwastuu jokaisen kasvoilta. Se ansio on huonon ilman, joka ei kunnioita miljoona-palatsien juhlallista hienoutta, eikä arwokkaiden persoonain ruumiin werhoja, kalliita waatteita, — kaikki kastelee ja turmelee hieno, itsepintainen sade kylmän tuulen awustamana. Siksi on ikäwän ja tyytymättömyyden leima noissa eteenpäin rientäwissä kasweissa, — wakawat, aristokraattiset kasvonpiirteet owat kosteat ja tylyt, käynti riuhtowaa ja kiireellistä.

Mutta onhan näin suuressa kaupungissa lukuisasti hienoja kahwiloita, teattereja, konserttitilaisuuksia ja loistawasti walaistuja kapakoita, joissa woi unhottaa huonot ilmat, lokaiset kadut ja tungosten epämieluisat tyrkkimiset. Näihin taiteen ja nautintojen paikkoihin kiirehtiwät warakkaimmat ihmisvirrasta. Toiset toimittawat kiireimmiten asiansa, joita warten owat olleet pakotetut liikkeelle lähtemään, rientääkseen sitten kukin kotiansa.

Mutta on wielä kulkijoita, jotka hiipiwät tuolla syrjäkaduilla, ryysyisin ja wilusta wäristen, ja joilla ei ole mitään ketia, mihin woisiwat kiiruhtaa, ei rahaa, jolla woisiwat lunastaa itsensä kahwilaan tai konserttiin. Hekin owat tyytymättömiä, mutta eiwät huomaa sitä, sillä he owat siihen tottuneet. Waaniwat nälkäiset katseet, jotka wilkkuwat joka taholle, todistawat samallaisen intohimoisen sielun heidänkin ryysyisessä olennossaan asuwan, kuin noiden werhottujen kowakuoriaisten, jotka rahansa awulla menewät ja tulewat mihin tahtowat ja tekewät mitä haluawat. — —

Eräs pimeä ja likainen, kujan tapainen katu mutkittelee kaupungin pohjoispuolella. Oikeata siwustaa tässä kadussa rajoittawat kallioiset rinteet, joku pienehkö nummiketo, muutamia yleisiä rakennuksia ja etäämpänä puistoksi harwennettu metsä. — Mainittuna iltana käweli kolme miestä werkalleen tätä katua. Ijältään wielä nuoria, kasvot kalpeat ja laihat, ohuen parran-sängen peitossa, waatteet hywin risaiset ja likaiset, paitsi nuorinta heistä, jolla oli harmaa takki melkein kunnollinen yllään. Sellaisia olivat nämä pimeän syrjäkadun kulkijat.

Puoliääneen puhelewat he päät riipuksissa alaspäin. Ne harwat wastaantulijat, jotka näin myöhään tällä syrjäkadulla liikkuwat, katsowat kammoksuen näitä kolmea, wäistyywät mahdollisimman paljon syrjään ja ajattelewat tai mutisewat itseksensä: „Mitähän raukkoja ja roistoja nuokin lienewät"!

Niin. Walitettawasti ihmiset olivat oikeassa. Puutteenalaisia irtolaisia, „yhteiskunnan hylkiöitä" he olivat. Wanhempi heistä, Juuso Tuohus, jolla oli tummien renkaiden warjostamat, sywälle painuneet silmät ja pitkä arpi wasemmalla puolen naamaansa, oli wast'ikään laskettu wapaaksi linnasta, jossa hän oli neljä wuotta kärsinyt rangaistustaan useista eri rikoksista. Toinen miehistä, Aappo Takamaa nimeltään, oli pieni, laiha ja näiwettyneen näköinen olento. Hän oli ollut kaupungissa koko kesän, ollut ulkotöissä milloin missäkin ja juonut säännöllisesti ansionsa. Kolmas ja nuorin oli keskimittainen, jotenkin tukewa-wartaloinen mies. Hänen nimensä oli Juho Kulonen. Hänellekin oli kalpeat, alakuloiset kasvot, tunteelliset, palawat silmät ja surumielinen, waiteliaisuutta osottawa piirre suun ympärillä. Puku oli muuten yhtäläinen kuin towereillansakin, paitsi että hänellä oli wielä jotenkin hywä, har

KELLOT, KORJAUKSET JA SILMÄLASIT HALVIMMALLA.
PARHAITA SVEITSILÄISIÄ KELLOJA HALVIMMALLA. HERÄTTÄJIÄ 5:50, JOUSI 2:25, LASI 60 PENNIA
AXEL JOHANSSON
LUDEKINK. 3. PIHARAKENNUS
TELEFONI 2419.

— Tänä aamuna tänne saapuneen tavarajunan halkowaunuilla oli lunta noin kolmea tuumaa wahwassa. Tästä näkee, että muualla on enempi tullut lunta kuin täällä.

*

— Helsingin torwisoittokunta antaa huomenna Palokunnantalolla klo 2 kansankonsertin. Pääsymaksu on wain 25 pniä, joten työwäellähän on tilaisuus kannattaa.

*

— Antaa odotella. Somaan asemaan owat Kirkkonummella Sepänkylän palwelijat joutuneet. Kartanon on hoitanut näet öwersti Brunou. Öwersti on nyt ollut poissa kartanosta useita päiwiä jättäen maksamatta kartanon työmiehille ja palweluswäelle wuoden lopussa näiden palkan. Turhaan on isännöitsijää odotettu ja kuulusteltu. Kartanowäki on joutunut pahempaan kuin pulaan, sillä kartanon on t. k. 1 pstä ottanut haltuunsa arentaattori, joten hra Brunoun palwelijat joutawat marjaan. Mutta, kuten sanottu, nämä eiwät pääse talosta lähtemään, kun isäntää ei kuulu tilinpäätöstä tekemään.

*

— Kulttuuria. Eilen illalla klo 8 tienoissa pyrki muuan hieno herrasmies eräässen taloon Töölön Taipaleessa oikein wäkiwallalla, kun ei herralle muuten owea awattu, löyhystä että rauhalliset asukkaat siinä huoneessa jo oliwat lewolla. Kun herra lisäksi piti heti liian kowaa ääntä, eiwät uskaltamattkaan oweansa aukaista. Kun herra ei kuitenkaan rauhoittunut, tuli häkään naapurinmiehiä ja tulos oli se, että herra himoinen, ruotsinkielisine hauskuuksineen löysi itsensä kadulta. Mitä tällainen herrasmies näin pitkälä ja pimeästä kolkasta etsi, ei ole waikea arwata.

*

— Kurkiparwi, johon kuului yhdeksän lintua, nähtiin tänä aamuna ennen klo 8 lentäwän Eläintarhan poikkise länteenpäin.

Kokouksia tänään:

Nuohooja-a.-y. ll. kokous 5 ip.
Kirjansitoja-a.-y. ll. kokous 8 ip.

Huweja tänään:

Suom. Teatteri Nuorunn ja hullunn 8 ip.
Seppien a.-y. iltama 8 ip.
Muuraria.-y. naamiohuwit 8 ip.
Retppaan naamiohuwit 9 ip.

Kokouksia huomenna:

Työlön t. y. ll. kokous 10 ap.
Torwityönt. ll. kokous 10 ap.
Uunintyönt. johtokunnan kok. 10 ap.
Sörnäisten t. y. ll. kokous 2 ip.
Yliopp. raitt.-yhd kokous 5 ip.

Huweja huomenna:

Kansankonsertti palokunnantalolla 2 ip.
Suom. Teatteri Kuopion taiana 5 ip.
Sörnäisten t. y. iltama 7 ip.
Hermanin Nuorisoseuran iltama 7 ip.
R. y. Kilpi-nuor. iltama puoli 8 ip.
Koiton perhe-iltama puoli 8 ip.
Työwäen Teatteri Yhdistysjuhla puoli 8 ip.
Kirjaltaja-yhdistyksen iltama puoli 8 ip.
Suom. Teatteri Nuorunn ja hullunn 8 ip.
U.- ja W.-seura Ponnistuksen iltama 8 ip.
Kirjansitoja-amm.-y. iltama 8 ip.
R. y. Rauhan perhekokous 8 ip.
Rautatielaisyhd. iltama 8 ip.

Selkkaukset Woikassa.

Niinkuin jo ennemmin on mainittu, on Woikaan työwäki tehnyt lakon, saadaksensa salimestari Schmitzin poistumaan tehtaalta. Tästä owat jo kaikki porwarillisetkin sanomalehdet tietäneet kertoa sekä päättäneet, että tälloinen waatimus on syntynyt joidenkuiden „kiihoittajien“ waikutuksesta eikä todellisista syistä. Näin wakuutti Hbl., ja samaa waikka kiiwemmin owat säestäneet toiset peräässä. Mutta olisiko nyt työwäki ehtynyt noin wakawiin puuhiin ilman pakottawia syitä, siä kuitenkin työwäen tahoita epäiltiin. Siis katsokaamme nyt mitsi työwäki waatii herra salimestari Schmitzin erottamista. Tähän saamme parhaan selityksen Woikan Työwäenyhdistyksen pöytäkirjoista, joissa näkyy mitä työwäki on julkisissa kokouksissaan asiasta sanonut ennenkuin päätti waatia mainittua herraa erotettawaksi. Johtokunnan pöytäkirjassa syysk. 21 p näkyy johtokunta keskustelleen ja päättäneen seuraawaa:

3 § Keskusteltiin meidän työläisnaisten suhteen ja siitä epäsiweellisestä käytöksestä, jota mestari Schmitz on osottanut naisia kohtaan ja päätettiin seuraawassa kuukausikokouksessa nostaa kysymys keskustelun alaiseksi sekä päätettiin kokoukselle ehdottaa, että annettaisiin ilmi tämä epäkohta siinä tutkinnossa, jonka wuorineuwos Elfwing tulee piakkoin pitämään näistä asioista.

Kuukausikokouksen pöytäkirjassa lokak. 2 p. 6 § mainitaan:

„Johtokunnan kokouksessa syysk. 21 p. keskusteltiin meidän työläisnaisten suhteen ja siitä yksimielisen päätöksen, että johtokunnan tekemän ehdotuksen mukaan ilmoitetaan ne epäsäännölliset kohdat, joita hra Schmitz on osottanut hänen johdonsa alle kuuluwille naisille. Ja samalla waaditaan jyrkästi, että hän tulee toimestaan erotettawaksi ja päätettiin että tämä waatimus sekä julkisunteen tulleet epäkohdat ilmoitetaan kirjeellisesti hra wuorineuwos Elfwingille“.

Lähetetty kirje oli lyhennettynä näin kuuluwa:

Koska naisiemme nykyinen johtaja, salimestari hra Schmitz on käyttäytynyt niin epäsiweellisesti naisiamme kohtaan, että on houkutellut heitä siweyskrikoksiin sekä on tarkoituksensa saawuttamiseksi käyttänyt wäkiwaltaisiakin keinoja, katsoo Työwäenyhdistys siweellisesti welwollisuudekseen waatia poistettawaksi edellämainittua työnjohtajaa naistemme keskuudesta, häpäisemästä niitä sekä koko tehtaan työwäestöä. Tätä kirjettä perille wiemään walittiin 12 yhdistyksen miespuolista jäsentä. Kirje annettiin 15 p. lokak. wuorineuwos Elfwingille. Tämän waatimuksen wuorineuwos lupasikin täyttää, mutta täyttämättä se jäi.

Tästä näkyy se syy, miksi työwäki niin tarmokkaasti waatii hra Schmitzin erottamista, että on ryhtynyt lakkoon, kun kauniit puheet eiwät ole auttaneet. Tässä lakossa taistelee työwäki tyttäriensä kunnian puolesta. Se on ryhtynyt lakkoon epäsiweellisyyttä wastaan. Ja tämä on ensimäinen lakko, johon owat johtaneet tällaiset syyt. Saa nähdä, aikowatko herrat todellakin työwäkeä tästä lakosta yhä edelleenkin parjata. Tulewatko heidän sanomalehtensä yhä edelleenkin sanomaan, että lakkoon ei ollut päteviä syitä, ja tuleeko tehtaan isännistö taistelemaan työwäkeä wastaan? Jos he sen tekewät, todistaa se, että heidän moraalinsa on kokonaan mätää. He eiwät silloin pidä työmiehen tyttärien kunniaa missään arwossa. Heillä ei ole pienimmässäkään määrässä sellaista tunnetta, jota kutsutaan häweläisyydeksi.

Työwäen waatimuksena on, että mainittu työnjohtaja poistetaan ja poiskäsketyt towerit otetaan takaisin työhön, joten waatimus ei ole ensinkään kohtuuton. Työwäki ei tällä kertaa waadi lyhyempää työaikaa eikä korkeampia palkkoja. Se tyytyy pusertamaan woimansa mitätöntä palkkaa wastaan kun se saa waan turwatuksi naistensa. Ja tätä se waatii siwistyksen, siweellisyyden ja ihmisyyden nimessä?

Saa nähdä kajoawatko yläluokan naiset tähän asiaan. Saa nähdä, tulewatko hekin sanomaan, että lakko on aiheeton wai hywäksywätkö herrojen menettelyn äänettömyydellä.

Työwäki, jonka siweellisyyskäsitteet owat wielä tähän asti säilyneet werrattain puhtaina, ja pitää arwossa naistensa wiattomuutta on alkanut taistelun. Woikaan suuri tehdas seisoo. Sen koneet eiwät jyskää. Siellä on niin hiljaista kuin houtausmaalla. Sen noin 800 työntekijää estelee rauhallisesti kuraisilla kujilla tai asunnoissaan askaroiwat ja luottawat siihen, että herrat heidän oikeudenmukaisen waatimuksensa hywäksywät. Kuusantehtaan työwäki noin 650 henkeä, on sanonut itsensä yksimielisesti ylös työstä. He tahtowat auttaa Woikaan tehtaassa työskentelewiä kiskaan ja weljiään woittoon. 14 wuorokauden päästä he lakkaawat työstään, jos ei woikaalaisten waatimukseen suostuta. He tahtowat auttaa kurjuustawereitaan näin jalossa taistelussa, panemalla alttiiksi toimeentulonsa.

Kymin tehtaan työwäki, noin 850 henkeä päätti illalla t. k. 3 p. kannattaa Woikan towerien lakkoa kaikilla mahdollisilla keinoilla. T. k. 4 p:n aamulla kokoontuiwat yöwuorolla olewat työntekijät ja yhtyiwät illalla tehtyihin päätöksiin. Ensi sunnuntaina pitää Kymin tehtaan työwäki yhteisen kokouksen, jossa lähemmin tullaan päättämään, mille kannalle asetutaan.

Jos nyt Kymin tehtaan työwäki sunnuntaina päättää meneellä samaten kuin Kuusankosken työwäki, niin parin wiikon kuluttua karttuu lakkolaisten luku 2,300:een. Jos tämä lakko pääsee täydelleen lewenemään, on se suurin tehtaalaisten lakko, mitä tähän asti on ainakaan meillä ollut.

*

Helsingin Sanomille jähkötettiin wiime yönä Woikasta:

Kuusankosken isännistö on wastannut aamulla, ettei se suostu wäliittämään, joten lakko siellätin alkaa 16 päiwänä. Kymintehtaalaiset owat aamulla waatineet jyrkästi isännistöään waikuttamaan Woikan irtisanomisen peruuttamiseksi. Wastaus lauwantaina. Sunnuntaina työläiset päättäwät. Woikkalaiset puoluehallinnon kautta anowat apua työwäen järjestöltä, raittius- ja nuorisoseuroilta. Lakkolaisten kokouksessa iltapäiwällä mieliala järkähtämätön. Irtisanotut 23 häädetyt asunuistaan. Kokous lauloi, ettei poistua kuwernöörin päätöksettä. Tehtaan saha, ulkotyöt käywät. Järjestys mallikelpoinen. Illalla klo 7,15 wangitsi poliisi Frans Tilan ja Albert Dominin, lakonjohtajia. Yöjunassa käsirautoissa Wiipuriin. Tila puhui rauhoittawasti. Wangitsemisessa oli läsnä Elfwing. Kysyi lakkolaisilta, menewätkö työhön, irtisanottuja missään tapauksessa ei oteta. Kuwernööri Woikassa, matkustaa aamulla Kymintehtaalle. Uhkaawat.

— **Joutui satimeen.** T. k. 3 p:n illalla kello 9 aikaan hiipi muuan kulkuri Karjala-lehden toimitushuoneen etehiseen näkyäwästi warastamis aikomuksessa. „Kainin heimolainen“ huomattiin kuitenkin heti, jolloin tämä heittäytyi juoputuneeksi ja sellaisena ajettiin ulos. Mutta owea awattaessa huomattiin ulkoetehisen lattialla naisten päällysnuttu ja yhdet miehen housut, mitkä „omaisuuden tajaaja“ oli jättänyt sinne, lisätäkseen huomaamatta warastoaan toimittajiemme palttoilla, kalosseilla, hatuilla, kepeillä ja ties millä kaikella. Mutta juuri kun onni oli tulemaisillaan, täytyi poloisen kiireesti pöksiä tiehensä ja jättää entisetkin saaliinsa. Mutta miespä olikin niitä „luoja luonteita“, jotka wastoinkäymisistä huolimatta pysywät „kutsumuksellen“ uskollisina, ja siksi hiipi hän taas kohta toisen owen kautta painon puolelle katsomaan, olisiko tässä julkisen sanan pajassa jotain priweatti ihmisellekin kelpaawaa. Mutta kun kohtalo kerran on kelle kowa, niin kaikki hänelle silloin pahoin päin kääntyy. Pimeässä lompuroidessaan sattui hän siellä kaatamaan walssitukin, joka särki suuren siteäpullon ja siten ilmaisi „ostaankuulumattomille“ latojillemme hänen läsnäolonsa. Nämä hyökkäsiwät heti konehuoneeseen, sieppasiwat miehen kiinni ja jättiwät hänet poliisin huostaan.

Poliisikamarissa tunnettiin mies peltiseppä Juho Willenpoika Oxmaniksi Wiipurin pitäjän Talikkalassa. Hän on syntynyt Nurmen pitäjässä 1876 ja rangaistu tätä ennen jo kolme kertaa warkaudesta.

Warastettu saketti kuului palwelijatar Anna Jäärläiselle, koska hänen matkakirjansa löytyi sen taskusta. Päällärsä olewan palttoon tunnusti O. myöskin warastaneensa. — Karj.

— **Wääriä kultarahoja** on nykyään liikkeellä Waasassa. Poliisi on ottanut talteen erään miehen, joka koetti kauppitella sellaisia rahoja 40 mk kullassa oli hän jo saanut kauppitellutsi. — Wäärä hopearahoja on niinikään liikkeellä sekä Waasassa että muualla. — Wbl.

— **Höyryjahan** rakennuttaa puutawaraliikkeenwälittäjä hra Collin suraawan talwen ajalla Lampon saareen lähelle Lappeenrantaa.

Sähköjuoksuja.

(Työmiehelle).

Wenäläiset Tangerissa.

Pariisista, marrask. 4 p. (P. T.). Tangerista ilmotetaan, että amiraali Roshetwenski on käynyt wierailulla ranskalaisen risteilijän Kleberin komentajan luona. Muuan wenäläinen risteilijä walaisi walonheittäjillään salmea kaiken yötä. Kolme wenäläistä risteilijää lähti yöllä Algeriasta merille.

Tutkitaan Pariisissa.

Pariisista, marrask. 4 p. (P. T.). Ministerineuwoston kokouksessa tänään ilmotti Delcasse, että Pohjanmeren tapahtumaa selwittelewä tutkimuskomitea otaksuttawasti tulee kokoontumaan Pariisissa.

Ranska ja Yhdyswallat.

Pariisista, marrask. 4 p. (P. T.). Ranskan ja Yhdyswaltojen wälillä on tehty sowintotuomioistuinsopimus, samanlaatuinen kuin Englannin wälillä on tehty. Täällä terwehditään suurella tyytywäisyydellä samanlaatuisen sopimuksen päättämistä Wenäjän ja Belgian wälillä.

Ranskan edustajakamari.

Pariisista, marrask. 4 p. (P. T.). Edustajakamarin tämänpäiwäinen kokous osottautui sangen wilkkaaksi. Käsiteltiin interpellatsioneja, jotka koskewat ilmiantoja armeijassa. Hallitusryhmien edustajat oliwat edeltäpäin walmistaneet ehdotuksen päiwäjärjestykseen siirtymistä warten, jossa lausuttiin, että hallituksen on turwattawa palwelijoitaan, kastietuoikeuksia ja reaksionin wehkeilyjä wastaan sekä wakuutettawa upseereille ylennys sotilaallisten ansioiden tasawaltalaisen lojaalisuuden perusteella. Kun sotaministeri André oli pitänyt kaksi puhetta samassa hengessä, hywäksyttiin päiwäjärjestykseen siirtymisen sanasto 286 äänellä 276 wastaan.

Dautriche-juttu.

Pariisista, marrask. 4 p. (P. T.). Sotaoikeus on Dautriche-jutussa lopettanut todistajainkuulustelun; todistajain joukossa hnomattiin kenraali Gallifet. Todistajat puolsiwat tarmokkaasti syytettyjä upseereja. Tämänpäiwäisen istunnon loppuosa tapahtui sulettujen owien takana. Huomispäiwän istunto niinikään pidetään sulettujen owien takana. Ensi maanantaina alkawat tuomioistuimen neuwottelut.

Ulkomaalta.

— Filippiineiltä saapuu tietoja, että amerikkalaiset joukot Samarsaarella owat joutuneet taisteluun lewottomien alkuasukasten kanssa, jossa kohakassa kaatui kapinallisten pelätty johtaja Oyomo ja 50 filippiiniläistä. Amerikkalaiset eiwät näkyäwästi kärsineet, mitään wahinkoja. Filippiinien wallotus on jo maksanut 200,000 ihmishenkeä. Amerikkalaisia on kaatunut 4,232 sotamiestä ja 165 upseeria. Wapaus on willeilleikin kallis.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Kansallisteatterissa** näytellään tänäiltana Yrjö Weijolan sangen hauska „Nuorunn ja hullunn“.

Huomenna, sunnuntaina annetaan päiwänäytäntönä alennetuilla hinnoilla G. v. Numersin „Kuopion taiana“.

Iltanäytäntönä esitetään „Nuorunn ja hullunn“.

— **Työwäen teatterissa** ei olekaan huomenna Mödl Roinin sairastumisen tähden Anna Liisa, waan wielä kerran helppohintaisena näytäntönä „Yhdistysjuhla, joka tähän saakka on saanut osakseen suurta suosiota. Woimme warmuudella merkitä, että huomenna kun pilettien hinnat owat niin alhaiset, on pieni juhlasalimme olewa täpösen täynnä

— **R. y. Toimelalla** oli wiime torstaina wastaanottokokous. Uusille jäsenille, joita yhdistykseen liittyi 15, piti waraesimies terwehdyspuheen. Ohjelmassa oli sitäpaitsi wielä mandolinisoitoa, satu ja yhdistyksen mieskwartetin esittämää laulua.

Jumalanpalveluksia.

Tänään lauantaina.

Rippisaarna pidetään:

Nikolainkirkossa klo 6 ruotsiksi.
Uudessa kirkossa klo 6 suomeksi.
Vanhassa kirkossa klo 6 suomeksi.

Huomenna sunnuntaina.

Pyhäinmiesten päiwänä

saarnaawat:

Nikolaink. suom. klo 9 past. Hymander.
ruots. klo 12 past. Bäck.
suom. klo 6 pastori Bengelsdorff.

Uudessa kirkossa: ruots. klo 9 past. Bäck.
suomal. klo 12 past. Hymander,
ruotsal. klo 6 past. Murén.

Vanhassa kirk. suomal. klo 11 past. Stenberg.
ruots. ehtoossaarnan klo 5 pastori Engström.

Pyhäkoulu klo 9 suomeksi, klo puoli 2 ruotsiksi.

Yliopiston juhlasalissa saarnaa suom. klo 11 a-p. professori Gummerus.

Kaartin kirkossa: klo 11 a.-p, suomal. jumalanpalvelus. Klo 10 a. p. rippi ja konfirmationi past. Piispanen.

Sörnäisten rukoushuoneessa: suomeksi past. Kuusisto.

Diakonissalaitos:

Ruotsalainen jumalanpalvelus klo 11 a.-p, Tirehtööri Sundwall.

Hartaushetkiä ja raamatunselityksiä pidetään:

Maanantaina Betaniassa klo 7 suom. pastori Kuusisto.
Tiistaina Nikolain kirkossa klo 6 ruotsiksi, pastori Murén
Keskiwiikkona Nikolain kirkossa klo 6 suomeksi pastori Murén.
Perjantaina Betaniassa klo 7 ruotsiksi ruotsal. past. Kuusisto.

Luth. Evank. Yhdistyksen rukoussalissa:

Fredrikinkatu 42.

Sunnuntaina klo 9 a-p. suom. lastensaarna läh. opp. Minkkinen.
Klo 11 a.-p. ruotsiksi kolp. Kyrklund.
Klo 1 päiv. ruots. lastensaarna past. Imm. Bäck.
Klo 5 i.-p. suom. pastori Imm Bäck.
Torstaina klo 6 i.-p. ruots. past. Byman.
Perjantaina klo 6 i.-p. suom. past. Engström.

Rosahuvilassa:

Sunnuntaina klo puoli 8 i.-p. suomeksi kolp. Thurén.

Luth. Ev. Nuorukaisyhdistys

Fredrikink. 42

Sunnunt klo 7,15 i.-p. suomalainen iltama räässymaksulla. Esitelmiä pitävät past. Engström ja läh. saarn. Kurvinen.
Tiistaina klo puoli 8 i.-p. raamatunkeskustelu, suomal. johtaa yliopp. Takala ja ruots. kolp. Kyrklund.

Lähetysseuran rukoushuoneessa:

Tähtitornink. 18.

Sunnuntaina marraskuun 6 p. klo 11 a.-p. saarnaa ruots. pastori Dufva.
Klo 5 i.-p. suomeksi, past. Hahnsson.
Klo 7 i. p. ruotsal. iltama, jossa puhuvat past. Hahnsson y. m. -Soololaulua rouva Dagmar Hagelberg, köörilaulua. Oviraha 25 p.
Torstaina marraskuun 10 p. klo 7 i.-p. suom. yliopp. Collan.

Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys.

Aleksanterink. 46.

(Risiäänkäytäwä pasaasista ovi A.)

Klo 5 i. p. suom. rukoushetki.
Klo 5 i. p. suomal. hartaushetken johtaa maisteri M. Pesonen.
Klo 7 i.-p. ruots. iltama suom. tyttökoulussa. Esitelmiä pitäwät seminarin johtaja W. Sundwall ja wapaaherra K. A. Vrede. Köörilaulua.

Nuorten Miesten Kristill. Yhdistys.

Laiwurinrinne 2 (Fredrikink. kulm.)

Klo 9 aam. aamuhartaus.
Klo puoli 2 pyhäkoulu.
Klo 5 i.-p. hartaushetki. Puhuu pastori Kuusisto.
Klo 7,15 i. p. kutsu-ilta nuorille miehille. Puhuvat ruots. toht. L. Ingman ja past. Hymander.
Perjantaisin klo 7,30 ill. Raamatunkeskustelua Sörnäisten yhteiskoululla. — Kaikki halulliset tervetulleet.
Sörnäisten nuoriso-os. kokous sunnuntaisin klo 10 aam. yhteiskoululla.

Betaniassa.

Kaupunkilähetys, Perämiehenkatu 13.

Sunnuntaina klo 11 a.-p. suom. pastori Vallenius.
Klo 6 i.-p. ruots. vapaahra K. A. Vrede.
Keskiwiikkona klo 7 i.-p. suomeksi ja ruotsiksi pastori Vallenius ja sem. joht. Sundwall.

Sörnäis. rukoushuoneessa.

Sunnuntaina klo 7 i.-p. ruotsiksi pastori Vallenius.
Keskiwiikkona klo 7 i.-p. suomeksi yliopp. Kestilä ja Koskenniemi.

Kalliossa 3 linj. 8.

Sunnuntaina klo 11 a.-p. suom. pastori Heiskanen.

Hermannissa.

Svenssonin huvila:

Sunnuntaina klo puoli 4 ruotsiksi pastori Hymander.

Fredriksbergissä

Sunnuntaina klo 12 päiv. suom. lähet oppilas Wäänänen.

Koulusalissa

Annankatu n:o 5.

Sunnuntaina saarnaa klo 11 aam. ja klo 6 i. p. M. Försti ja J. Wesakko.
Nuorisokokous klo puoli 8 i. p.
Torstaina klo 8 i. p. saarnaa J. Wesakka.

Oulunkylässä

Bergmanin huvilassa.

Sunnuntaina suomal. saarna klo puoli 12 yliopp. Serenius.
Ruotsalainen saarna klo puoli 1 ylioppilas Serenius.

Helsingin Baptisti-salissa

Iso Robertinkatu 15.

Sunnuntaina suom. saarna klo 11 a.-p. ja klo 6 i.-p.
Klo 3 i. p. sunnuntaikoulu.
Keskiwiikkona klo puoli 8 i.-p., suomalainen saarna.

Alliansitalolla

Korkeawuorenkatu N:o 22.

Klo 11 a. p. ja klo 7 ill. ruotsalainen saarna isossa salissa J. A. Karlberg.
Klo 11,15 a. p. suomal. saarna pikkusalissa.
Klo 5 i. p. suomal. saarna isossa salissa A. Mäkinen.
Klo 7 i. p. pikkusalissa suom. nuorten kokous.
Seuraawalla wiikolla on joka ilta rukouskokous sekä isossa että pikku salissa klo puoli 8 illalla, toisessa suomeksi, toisessa ruotsiksi.

Kirkkosalissa,

Wladimirinkatu 4.

Sunnuntaina klo 11 a.-p. saarnaa pastori Karl Hurtig.
Klo 1 i.-p. saarna lapsille.
Maanantaina klo 8 i.-p. puhuvat pastorit J. W. Häggman, J. A. Karlberg ja Karl Hurtig.
Torstaina klo 8 i.-p. raamatunselityksen pitää pastori Karl Hurtig.

Ilmoituksia.

Lapsi halutaan antaa heti hoidettawaksi, tawataan 2:n linja 17. A. Stark.

Kappoja, leninkiä ja poikain pukuja ompelee H. Rosenberg, Vallininkuja 3, Kallio.

Kenkiä korjataan 4:s linja 26, ensimm. rappu, K. Bergman.

Katso tähän

Erittäin sopiwia ja halpoja pukuja sekä palttoita walmistetaan räätälinliikkeessä Merikatu 1 (Neitsytpolku 2). K. N. Nieminen.

Se pesiä, joka otti waatteita Munkkisaaren wirutushuoneelta Lokak. 28 p. nimim. H. F ja E. S., tuokoon ne Tarkkaan njankatu N:o 15. Lindholm.

Jos ei työläisnainen Swan ja työmies R. A. Sahlström tule 8 päiwän kuluttua lunastamaan wuokrawelasta jäänneitä panttilappuja niin myyn ne kun olisiwat omani.
Isännöitsiä,
talossa N:o 16, 4:s linja.

Huom.! Pesua ja silitystä wastaanottaa halv. Kallion 3 l. N:o 31. S. Tiljander. Nuorimies saa siistin asunnon samassa paik.

Hyvää kahwia
kotonakin leiwotun leiwän kanssa sekä lihalientä ja piirakoita noutamiseksikin.
Kahwila, Lapinlahdenkatu 3.

Tilottunut hieroja Iida Laulainen, Ruoholahdenk. 5, 3 k. 4 o.

16 Smk. alkain walmistetaan sopiwia Pukuja ja Palttoja omista ja teettäjäin kankaista. Wuorikatu 12.
J. D. Karjalainen.

Kihla-sormuksia.
Kotimaisia
Hopea- ja Uusihopeateoksia.
Hyviksi tunnettuja
Karhukelloja,
ja kellonperiä y. m. myy halwimmalla
K. KALLIO Helsinki, Mikonk. 11
(Wastapäätä rautatiesasemaa.)

Kihla- ja wihkimä
sormuksia,
parhaita sweitsiläisiä
Taskukelloja
kellonperiä, ristä- ja kravattineuloja y. m. myy halwimmalla
Matti Kukkonen.
Siltasaari 6—8.
Huom.! Heräytyskellojä 4: 50 p.

— Helsingin suurimmassa valokuwausliikkeessä *Atelier Apollossa, K. E. Stahlberg,* on ruwettu walokuwaamaan myöskin halwemmalla (à 7: 50). Kuwat owat erittäin hienosti tehtyjä himmeällä paperille ja kullatuille kartongeille. Tämän kautta lisääntyneen liikkeen takia on sisustettu erityinen odotushuone entisten lisäksi. Walokuwaamossa työskentelee kolme walokuwaajaa ja apulaisten luku nousee pariinkymmeneen. Atelieri sijaitsee Lundqwistin liikepalatsissa, Aleksanterink. 13, ja yläsmeno tapahtuu hissillä ilmaiseksi. Sunnuntaisin walokuwataan myöskin 10—2.

Atelier Apollon walokuwausarpeitten kauppa on saman talon 2:ssa kerroksessa. Koneita löytyy monta kymmentä eri lajia 10 m:kasta korkeampiin hintoihin. Kuwitettu walokuwauksen opas wasta-alkaville lähetetään ilmaiseksi. Myöskin taikalyhtyjä ja kuwia tuhansittain, elämän kuwien koneita ja fonograafeja on firmalla myytäwänä. Hinnat owat ehdottomasti halwimmat. Opetus annetaan ilmaiseksi koneen ostajalle.

Hagnäsin Jalkineliike Siltasaarenkatu 6—8.
Aina warastossa walmiita jalkineita eri malleja. Hyvä työ, parhaita aineksia. Hinnat werrattomasti halv.
Korjauksia wastaanotetaan.
Kummikalossia parhaasta tehtaasta.

Tulkaa
Wilho Puiston luo
tilamaan talwiwaatteenne. Saatte warmasti taatun työn ja tuntuwasti halwalla, mutta waan käteinen kauppa hywäksytään.
Kunnioituksella *Wilho Puisto.*
P. Robertinkatu 6.
HUOM.! Eatinen työw. Kooperatiiwisen liikkeen työnjohtaja.

Arwoisat aate siskot!
Pukuja ommellaan
Kasarminkatu 20.
Kunnioituksella Eva Mononen.

Räätälinliike
Lapinlahdenk. N:o 3,
tehdään kaikkia ammattiin kuuluwia töitä omista ja teettäjäin kankaista.
A. A. Wilenius.

Wellamon
kylpylaitos Elisabetink. 16. Puh. 142.

Pyydän ystäwällisesti yleisön huomioon ottamaan Ruoka- ja Sekatawarakauppani Punawuorenkatu N:o 15.
Hilma Siik.

Lähettämällä postimerkeissä 1: 90 saadaan 100 kpl. lajiteltuna maisema, suurmies ja fantasia postikortteja wapaasti lähetettyinä. 200 kpl 3: 60 Isak Julinin kirjakauppa, Tampereella. (H.649)

Työwäen kelloseppä.
Huom.! Hywä työ. Hinnat halwat. Wieteri 1: 30 ja lasi 40 p.
J. M. Sihwonen, Albertink. N:o 33.

wäeoliikkeen toimissa olewia yksityisiä sekä wainota tuolla kannalla olewaa sanomalehteä.

Nuo ynnä monet muut samaa tarkoittawat temput sisältywät mielestäni yhteen määritelmään: työwäeniikettä koetetaan wiedä johonkin sivusuuntaan. Tuon wastakohtana on warsinainen työwäenliike itsenäisesti menewä, siis todellakin liike.

Taloudellisessa järjestelmässä on sillä aiheensa: se saattaa ihmisiä anastuksista kärsimään, kauhistuttawain epäkohtain waltaan tai niihin waipumisen waaraan; pakottaa köyhäin taistelemaan olemassaolosta ja siinä turwautumaan toistensa apuun; synnyttää näissä yhteenkuuluwaisuuden tunnetta sekä weljeydellisiä ynnä muita hywiä siteitä; anastawia sitäwastoin saattaa köyhäin syyttämään, wihaamaan ja olemaan niitä pakottawana puolueena.

Äskeinen porwarillisten waalien kannattamisesta erillään oleminen johtui siten nykyaikaisista wältämättömistä ja todella olewista syistä. Sitäpaitsi oli se perustuslain mukaista. Sillä täytyy olla erikoinen waikutus porwaristoon. Se saattoi heikäläisistä uneliaitakin huomaamaan, miten turwattoman pienenä ryhmänä he edustuslaitoksensa muurien sisällä owat. Heillä on kokemusta, että se ei ole kaikkina aikoina kyllin warma suojaamaan heitä itseään heidän yläpuolellaan olewan luokan mielivallalta. He owat tunteneet keskuudessaan heitä sywästi surettawia tapahtumia. He wielä huokailewat poikkeuslakien alaisina, joilta eiwät ole kyenneet suojelemaan itseään eikä muita.

koakseen ja oikeudelliseen waatimukseen suostumatta kannattajalukua kerätäkseen, tuli tuo heikko asema ikäänkuin sen omien tekojen kostoksi ja seurauksekseä. He halweksuiwat työwäestöä ja tämän oikeutettua sekä kansamme nykyisiin oloihin sowellutettua waatimusta. He owat nyt oman tahtonsa mukaan kansasta erillisessä asemassa ainoastaan rahawaltaisten luokkapönkkäin tukemina, ehkä horjuwina niillä »kuin juureton puu».

»Herää Suomi!»

Opetuksia

saa melkein kaikesta. Tämän taktiikkariidan aikana ja warsinkin tätä epämieluista sepustusta julaistessa olen hawainnut lewottomuutta porwarillisten ja työläisten yhtymispiirissä. Ystäwällisimmät sieltäpäin owat koettaneet käännyttää minua keskustelulla pois tältä syntiseltä suunnalta. Ei tuo ole onnistunut. Sen esteenä on wuosikausina ja miltei jokapäiwäisen poliitillisen ajattelemisen yhteydessä muodostunut wakaumus. Towereille ei jäänyt muuta neuwoa kuin toiwoa minut hiiteen. Tuo walaisee puolueessamme käytettyä persoonataktiikkaa. Sentähden siitä mainitsen. Poistamiskeinoja olen hawainnut kolme sarjaa: joku huomautti,

Kappoja, kepeä, sakettia ja leninkiä neulotaan joutuun ja halvalla 2:nen linja N:o 15. Näima Airaksinen.

Huutokauppoja.

Urakka-huutokaupalla

joka itse paikalla maanantaina marrask. 7 p:nä klo 10 e. pp. toimitetaan, tarjotaan urakalla tehtäväksi noin 170 metrin vaiheille kiviaitaa Tuusulan uudelle luth. hautausmaalle. Takaukset työn pätevyydestä vaaditaan. Tehtyjen tarjousten hyväksymistä tai hylkäämistä varten pidätetään puolen tunnin mietintöaika.

Lähemmin huutokauppatilaisuudessa.

Tuusula 29 p. lokak. 1904.

(Uusim.1.30) **Toimikunta.**

Panttitavarain Huutokaupan

toimittaa **Osakeyhtiö Helsingin Panttilainakonttori** *Fabianinkadun 21:ssä täällä torstaina ja perjantaina, sisällä olevan marraskuun 17 ja 18 p:nä klo 10:stä a. p. ja 5:stä i. p.,* jolloin myydään joukko viimekuluneella

Toukokuulla

yhtiön pääkonttorissa, Fabianink. 21 N:o 16,013—20,681 ja haarakonttorissa, Pursimiehenk. 7 N:o 20,399—25,550 pantattua, lunastamatonta panttitavaraa, kuten: kultasormuksia, kulta- ja hopeakelloja, *1 kakvikannu,* lusikoita, veitsiä ja haarukoita, *2 Talous Osake Kaupan osaketta, 1 Työväen Rak. Osakeyhtiö Koiton osake, Kooper. Kiviteoll. oy:n osakkeita, 1 Vapaapoliisi Henkivakuutus o. y. Kalevassa, polkupyöriä, ompelukoneita, kutomakone, rautasorvi,* lintuhäkki, kivärejä, sohvia, tuolia, pöytiä, peiliä, piironki, kaappi, kirjahylly, *2 trymoopeiliä,* seinäkelloja, *hyviä huonekalukankaita, päällisnahkoja, 1 kolli. jouhia, urheilupaitoja,* kaikenlaisia jalkineita, 4 troskanpyörää, 1 postimerkki albumi, viuluja, sitroja, kitaroita, mandoliineja, klarinetti, kanteleita ja harmonikkoja, 1 ilmapuntari, kiikari, vaaka punnuksineen, kuin myös miesten ja naisten pitoja liinavaatteita y. m., y. m.

Kuitenkin huomautetaan että joku osa tavaroista voipi tulla lunastetuksi ennen huutokaupan alkua.

Kadotettu.

Se rehellinen ihminen joka löysi mustat housut eilen illalla 4 linj. tuokoon palk. vastaan Kastrénink. 22 räätälille.

Kori putosi raitiotievaunusta Heikin- ja Liisankadun välillä. Kunn. löytäjää pyyd. tuomaan t. l. konttoriin.

Joka tietää ottaneensa vieraan hatun eilen illalla Ylioppilastalolla niin tuokoon takasi ilman pahempaa seurausta Malmink. 28, H. Markkaselle.

Palvelukseen haluttaan.

Kirjansitoja,

raitis ja tavalliseen työhön kykenevä, saa paikan. Palkanvaat. seuraama tarjous osoit. Kirjapaino »Kotka» Kotkassa.

Pinnarit huomatkaa.

Paikka avoinna Sepänkatu 3.
E. G. Flinkman.

Lapsirakas tyttö saa paikan Kastréninkatu 20 r. 6.

Vuokralle tarjotaan.

2 nuortamiestä saa asunnon lapsettomassa perh. Rahapajank. 1 r. 6 ovi 18. Ollikainen.

Siisti nuorimies saa asunnon Kastréninkatu 11. Raunio

Kaksi nuortamiestä saa asunnon 2:n linja 27, r. G, ovi 25.

Nuorimies saa asunnon 4:n linja 16, kadulta käytävä, ovi 51.

2 nuortamiestä saa asunnon raittiissa perheessä 3 linja 28, K. Valtosen luona.

1:s neiti eli nuorimies saa asunnon Vallgård N:o 1 B, r. 1, ovi 8, A. Nykänen luona.

1 siivo nuorimies saa asunnon L. Papink. 8, L. Husberg'in luona.

1 huone vuokrataan t. k. 15 p. Rikhardinkatu 4, pienelle perheelle, kysytään Kooperat. konttorista.

Myytävänä

Hyvä perhemankeli kierrettävä, miesten valmiita pukuja, naisten ja miesten kankaita y. m. Huutokauppatavarain kaupassa, Vuorela, Suratoin 25 C.

1 2:n hengen sänky, soffa, öytä, peiliä, tauluja, katto- ja pöytälamppuja, housuja, sakettia, kankaita y. m. 3 l 5. Nurhonen.

Asunto-osake myytävänä Kastréninkatu 5. Lähemmin huoneisto 7.

1:si huone ja kettiö osake myytävänä Kastrénink. 5, r. 11. V. Oksanen.

U. Suometar ja Hbl. 1 k. 4 s. 15 r.

Talo rakentajat!

Alppikatu 13, Kalliossa (Berghäll) kort. 321 myydään nyt heti hyväksi louhittu rakennustontti. Tontin pinta-ala on 1,231 m² ja nelikulmainen. Näkö-ala kaunis ja sopiva asunto-osakeyhtiöitten y. m. rakennuksille. Hinta halpa.

Lähempiä tietoja antaa ostajalle:
J. Johansson, Kastréninkatu 16 ja
J. K. Makkonen, » 22.

Kuopion voita.

Hyvää Kuopion voita à 2: 20 kg. tuoretta lihaa y. m. y. m. halvalla.

Hiltunen,
Korkeavuorenk. 27, tel. 29 04.

Huutokauppaseesaa monta eri lajia 4 linja N:o 6, parasti käytävä ovi vasemmalle.

Ostakaa Kotileipomosta

N:o 5 Erottajankatu N:o 5. Puh. 20 65.

Hyvistä aineista ja hyvin valmistettuja Viipurin rinkeliä sekä ruoka-, kahvi- ja teeleipää.

Huom.! Jälleenmyyjille ja yhdistyksille myönnetään suuri hinnan alennus.

Arv. ostajat huom.!

Tampereen, Vaasan ja Porssan pumpulikankaita, Pumaseeta, Retonkia, Konistenauhoja, Villalankaa, ynnä kaikkea muuta mitä hyvin varustettuun kangaskauppaan kuuluu myy todella halvalla.

Joh. Pelin,
Puhelin 6 45. Vaasankatu n:o 15

Kaikenlaisia jalkineita

hyviä ja halvalla, saa tilaten ja valmiita, Aleksanterink. 48. **Joh. Laakso.**
HUOM.! Kummikalossia korjataan.

Kaikea mallisia Jalkineita, naisille, miehille ja lapsille. Samoin miesten pukuja, palttoja, housuja ja naisille sakettia.
Kaikki halvalla.
Vladimirinkatu 22. Telef. 43 01.
F. Pyykkö.

Useampia satoja

eri laatuisia ja eri mittaisia koti- ja ulkomaalaisia jäännöskappaleita, sopivia

Miesten, Naisten ja Lasten

puvuiksi ja palttoiksi, loppuun myydään lyhyen ajan kuluessa uskomattoman

halvalla.

Tukkukaupassa Kasarmink. 48, vastapäätä Vaasan pankin taloa.

FRITHIOF LINDSTRÖM.

Valokuvia,

Kiillolla ja **Himmeitä**
samaan hintaan:
5 markkaa 50 p.
tusina käyntikortin kokoon,
15 markkaa
tusina kabinettikokoon.
Hienoa, ensiluokkaista valmistetta.
Katsokaa Näytelaatikoita.
Kuvaamo:
E. Sundström.
27 Fabianinkatu 27.

Huom.! Samassa talossa kuin Pohjoismaiden Talouskauppa.

Rautatavaroita ja Rakennusaineita

myy halvimpaan hintaan
H:gin Rakennusainekauppa
L. Heikinkatu 3.

Ruoka- ja sekatavarakauppa Kauppiaankatu 13. **M. Keto.**

Kelloseppä K. V. Hindikka.
Suuri hyvin lajiteltu varasto Tasku-, Seinä- ja Herätyskelloja, Kellonperiä y. m. Myypi halvalla, monen vuoden takauksella.
Kellosepän ammattiin kuuluvaa työtä tehdään takauksella mutta halvalla.
K. V. Hindikka, Sörnäis, Kivikko, vastapäätä Rukoushuonetta.

Hyviä Ruoka- ja sekatavaroita myydään *Kalvokatu 12.* **K. Asp.**

8	Emil Kivi	8

myy kaikenlaisia kotimaisia

Huonekaluja,

taatusti hyviä, sekä varastosta että tilaten hyvillä ehdoilla.

Huonekalukauppa
Mikonkatu 8.
(pihan puolella).

8	Tel. 37 93.	8

Ostakaa ainoastaan Tupakkatehdas
KIOSKIN
erinomaisia tuotteita:
Argos, Telefon 25 04, Gentlemen, Kiosk, Herää Suomi, Työväen lähnmaa ja Karoliina-paperossia joita löytyy myytävänä kaikilla hyvinvarustetuilla kauppialla ja kaikissa ravintoloissa ja kahviloissa kaikissa Kioskeissa sekä summittain
Tupakkatehdas KIOSK
P. Makasiinink. 1. Tel. 25 04.
Suurempiin maaseutukaupunkeihin otetaan asiamiehiä.

Huonekalukauppa.

Ehdottomasti halvimmalla myy huonekaluja, hyvin lajitellusta varastosta.

I. Kilpinen.
8 Kaivokatu 8.
Rautatienaseman vieressä.

Höyheniä, patjoja ja rautasänkyjä.

E. Tamminen

16 Albertinkatu 16

Ehdottomasti paras osto- ja tilauspaikka Pumpulipuuville, Puserokille, parhaista suomalaisista ja ulkolaisista kankaista. Työ huolellinen, sopiva malli. Hinnat so ennestään halvaksi tunnetut. Ompelutarpeita, Rintoja, Kauluksia, Rusettia Kravattia y. m.

M. Huisko
Antinkatu 32. Telef. 29 98.
ottaa vastaan punsepän-, sorvarin- ja verhollian tehtäviä ja myy valmiita huonekaluja.

J. W. Seppänen, *Simonkatu 2,* T. 40 66. myy

Nahkaa ja Jalkineita.

K. A. Vihonen, kulta- ja taulunkehysliike, E-Esplanaatik. 2

Alituinen varasto

Hyviä makkaroita
Makkarakaupoissani
Metsästäjänkatu N:o 6 b.
Puhelin 8 92 ja
Kauppahallissa 58—60
Puhelin 22 32.
Huom. Suuri alennus jälleenmyyjille. Kunnioituksella
Axel Liljefors.
Kauppiaank. 7.

Nahkaa ja jalkineita

summissa ja vähittäin myydään kohtuullisiin hintoihin
Töölössä huvila Kaavi 51 ja Kalvokatu 11.
E. Pakkala.

Hyviä ruoka- ja sekatavaroita myy halvalla **Hämeenk. 2.**
M. Friman.

Nahkaa

ja suutarien tarveaineita sekä

Jalkineita

myydään helpoimmalla
7 Villenkatu 7
J. H. Toivonen.

Joukkotilauksia

pöytäsuolaa, senappia ja etikkaa vastaanottaa **Th. Bärlund,** Helsinki.

Kulta-, hopea-, uus-hopeajanikkeliteoksia halvimmalla
I. ERLING.
Helsingin Uusi Kultasepän kauppa.
Aleksanterinkatu 11. Telef. 45 86.

Prima kuivia sekatavaroita saadaan paraiten ja halvimmalla Vesta kaupassa Iso Ropertinkatu 21.
— Puh. 12 61. —

K. Hindsberg & C:o Siirtomaatavaraliike,

Albertinkatu 12, Kirkkokatu 10,
ehdottomasti halvin
paikka vähittäin ostettaessa. Ainoastaan I:ma tavaroita.

Kaikellaisia

Villa- ja pumpulikankaita sekä kaikellaisia leningin koristeita, nappeja y. m. ompelutarpeita myy kohtuullisilla hinnoilla
V. Saastamoinen
— Korkeavuorenk. 2. —

Ensiluokan Siirtomaantavaroita myy halvimmalla
E. Hansson,
Vuorimiehenkatu 35
Suojan talo. Puhelin 33 33

Kelloja korjataan halvalla Lapinlahdenk. 4 J. E. Heinonen.

Arvokkaita kirjoja ostaa ja myy Lindstedtin Antikv. kirjakauppa, Aleksanterink. 15. Kirjallisuuden, taiteen ja antikvariteetien aina erikoisl. maassamme.

Poltakaa ainoastaan alkuperäisiä

„TYÖMIES"

paperossia, *jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta on vaan 80 p. laatikko. Puuimukseen kanssa poltettaes.*
Tupakkatehdas »FENNIA» Helsingissä. Telef. 26 84.
Kartakaa Viipurilaista jäljennöstä

Kysykää!

„Teaatteri" paperossejamme, jotka viimeiseen asti kunnossa ja tuoksunsa puolesta voittavat ehdottomasti samanhintaisia paperossilajia. Hinta 50 p:iä laatikko à 25 kp.

Tupakkatehdas FENNIA Helsingissä

E. Heinänen.

Nisu- ja Sokerileipomo. Kallio 3 l. 18. Puh. 2096.
Haaramyymälöitä: 3 linja N:o 9, Puhelin 3041. Kastreninkatu N:o 11 ja Vallgård N:o 9, Helsinki.

Poltakaa ainoastaan alkuperäistä

„Isänmaa"

paperossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta vaan 75 p. laatikko. Tupakkatehdas „Fennia" Helsingissä.
Kartakaa Viipurilaista jäljennöstä

Halpoja Naisten Talvi-Baretteja,

lakkeja, myssyjä, muhvia, puuhkia, biisamin, sakaliinin, astrakaanin, ja kaniinin nahkoja, kriminkangasta, hienoja ulkolaisia alushameita, esiliinoja, saalia, hanskoja, vanttuja, terveys- ja nöörliivejä; sukkia y. m.

Morsiamille kukkia, seppeleitä, harsoja y. m. sekä hyvin lajiteltu varasto herrain kauluksia, eduksia, kalvostimia, kravattia ja rusettia, housunkannattimia, rinta- ja kalvosin nappia y. m. myy

Vladimirink. 12.
E. NISKANEN

KYSYKÄÄ

OSUUS

PAPEROSSIA 25 p. 25 kpl
PAPEROSSIA N:o 1 ja 2 30 p. 25 kpl
Kannattakaa omaa liikettänne

Kanuuna paperosseja 25 kpl. 30 p.
Työmiesten Tupakkateollisuus Osuuskunta l. l.
Hämeenkatu 2. Puhelin 42 72.

Kelloja helpolla!

Periä **dubleesta, hopeasta & nikkelistä** saatte kun olette **U. Kosken Kellokauppaan** L. Heikink. N:o 26.
— Puhelin 42 48. —
Huom.! Kellot korjataan helpolla.

Edv. Jäppinen. Helsinki, Vaasankatu N:o 11. Telef. 38 24.

Suosittelee hyvin varustettua tavaralajiansa halpoihin hintoihin:
Kahvia, Sokeria, Ryynia, Jauhoja, Rusinoita y. m. Lasia ja Porsliina. Liina- ja Pumpulikankaita. Koti- ja ulkomaalaisia villa- ja Pumpulilankoja koneella ja käsinkutomista varten.
Vahvoja ja halpoja Miesten, Naisten ja Lasten **Pukukankaita ja tarpeita y. m.**
Huom! Erittäin hyvä tilaisuus Kankaan, Langan ja neulomatarpeiden ostajille. **Koneenkutomatöitä toimitetaan.**

Pihlström & Gestén
MAALARI LIIKE

Albertinkatu 24. Puhelin 44 37. (Ent. E. Tiisisen liike). Avara työhuone **ajokalujen,** kylttien y. m. maalausta varten.

Veljekset Lindstedt

JALKINELIIKE
Fredrikinkatu N:o 28 (Boulevardink. kulmassa).
Suuri lajiteltu varasto Miesten, Naisten ja Lasten jalkineita. Tilauksia ja korjauksia tehdään nopeasti ja huolellisesti. **HUOM.! Hinnat erittäin halvat. Työn kestävyys taataan.**
— Puhelin **29 97** —

G. E. LINDBERG

Leipomo ja Kondiittoria

Kasarminkatu N:o 44, telef. 45 10, Vilhovuorenkatu N:o 4 (Into-yhtiön talo), telef. Hermannin sentraali N:o 28, Haaramyymälä Konstantiininkatu N:o 16, telef. 48 81.

J. R. Lindfors, Itäinen Viertotie N:o 15 vastapäätä Silta- ja Konetehdasta,
suosittelee hyvin varustettua tavaralajiansa halpoihin hintoihin:
Kahvia, Sokeria, Teetä, Rusinoita, Luumuja, Ryynia, monta lajia, **Kynttelia, Saippuaa, Petroleumia, Saapasvoidetta, Collan öljyä, Gummikalossia, Voimistelukenkiä.**
Huomaa! Miesten puku- ja naisten leninkikankaita y. m. y. m.

Suomen Puuseppäin Kauppa- ja Teollisuusosakeyhtiön

myymälöissä L. Heikinkatu 14. Puhel. 26 00 ja Hakasalmenkatu 4. » 48 41
on kaikenlaatuisia hyvin tehtyjä **kotimaisia huonekaluja** varastossa.
Muun muassa löytyy **halpoja sänkyjä, piironkia, peiliä, pesukaappia** y. m.
Hyvät maksuehdot. **Käykää katsomassa.**

H:gin Komissiooni liikk:ssä

Uudenmaankatu 15.
Sisääntullut kaikenlaisia manufaktuuri-, koru- sekä ompelutavaroita.
Kaikenlaisia puserokankaita sekä valmiita puseroja, eri väreissä. Tilauksia vastaanotetaan myös. Valmiita nahkamyssyjä naisille ja herroille sekä puuhkia ja nahkakauluksia y. m. erinomaisen halvalla.

Uusi lihakauppa

Hermannissa Eos N:o 11. Puh. 5.
Huom.! Rullapuita saadaan samasta paikasta. **G. Dahlberg.**

O. Nikander ja Kump.
Helsinki, I. Heikinkatu 15.
Nahkaa ja Suutarintarveaineita.

Ostakaa ruoka- ja sekatavaroita kohtuullisilla hinnoilla
S. Toivoselta, 3 linja 34. Puhelin 28 86.

J. S. Raution Ruoka- ja sekatavarakauppa, 9 linja N:o 7

Ostakaa huokeita ja hyviä ruoka- ja sekatavaroita Maria Laitiselta,
22 Kastreninkatu 22, puh. 24 17

N. LEINO

Leipuri ja Konditittori
Pohj.-Makasiininkatu 4. Puhelin 212.
Haaramyymälä Bulevardink. 6.

E. Toivosen Ruumisarkku liikkeessä

N:o 21 Lapinlahdenkatu N:o 21, puh. 4337.
Arkkuja kiillotettuna 19 markasta, nukallisia 21 markasta alkain.

M. Baranoff.
Kallio 3 linja N:o 2
Hyvin lajiteltu varasto sekatavaroita, lasia, posliinia, keittoastioita, lamppuja, kankaita y. m. siirtomaan tavaroita.
Huom! Venäläis ameriikkalaisia Gummikalossia, puukenkiä ja huopasaappaita.

Kahvia,

Sokeria, Teetä, Ryynia, Jauhoja, Veskunoita ja Rusinoita useimpia lajia sekä kaikenlaisia parhaita Siirtomaiden tavaroita myypi halvalla
E. W. PEKANDER
Eerikinkatu 13.

K. O. Åker'in Kangaskauppa
Hagnäsin tori. Hyvä ja kest. tav. koht. h

Sekatavaroita ja villalankaa myydään halpoihin hintoihin
Emil Lönnberg, Yrjönk. 3.

Ammattiluettelo Helsingissä.

Parturiliikkeitä:
Gyllström, Vlad.k. 13, Erik.k. 14, Annask. 32
Juhe Lankinen, Antink. 18

Soitinkonetyöpaja:
A. W. Roseugrén, Soitinseppä, Työpaja Uudenmaank. 40. As. Iso Robertink. 42.

Kahvileitä.
Kaisaniemi Unioninkatu 41. Telef. 20 03.

Kirjansitojia.
O. J. Lilja, Fredrikinkatu 42.

Saunoja:
Hermannin Sauna-osakeyht. sauna Nilttyk. 3
Kalevan 3 l. 35, naiset 2—10, lauant. 11.
Siisti sauna työväelle, Kansakoulut. 6.
Perämiehenk. 12, Suoslt. srv. yleisölle.
Uudenmaan Sauna, Uudenmaank. 13, t. 10 35.
H. Tuiskunen, Kallio 4 linja 20. Puhelin 24 05.

Räätäliliikkeitä:
Juho Mäntylä, Itä Heikinkatu N:o 3.

Villatavarakauppiaita:
A. Willandt, Elisabetinkatu 17.

Kelloseppiä:
F. Herttuainen, Sörnäis Vasankatu 7. Työ hyvä, hinnat halvat. Vietertä 1: 50, lasia 40 p.

Leipuriliikkeitä:
E. Heinänen, 3 linja N:o 9, puh. 30 41. Haaramyym. Alppik. n:o 17, Vallgård n:o 9, joita suositellaan.
E. Hjorth Ruoka ja näkkileipäliike Tehtaank. 19, puh. 41 50. Edullisen jälleenmyyjille.
K. MUSTONEN.
Annankatu n:o 27. Eerikinkatu n:o 3, kulmassa, tel. n:o 16 30. Haaraosastoja: Antink. n:o 22, tel. n:o 19 71. L. Henrikink. n:o 24, tel. n:o 20 93. Neitsytpolku n:o 12, tel. n:o 38 40. Vladimirink. n:o 45, tel. n:o 4 52.
O. Wirtanen, Hallituk. 15, tel. 11 77.

Kivennäisvesitehtaita:
E. W. Salenius Fabianink. 2, Tel. 7 64.
Hgin Kivennäisvesit. Union. k. 32, t. 37 37

Lukki- ja Peltiseppiä:
Kallio & Koskinen, Hämeenk. 2. t. 30 77
J. Kalliomäki, 4 linja N:o 8.

Nahka- ja jalkineenkauppoja:
J. Haapanen, Pursimiehenk. N:o 11. Nahkakauppa. Suurivarasto jalkineita.
Os. Yht. G. A. Lesche, Unionink. 45. Telef. 27 91. Myydään summissa ja vähittäin nahkaa sekä jalkineita.
K. Nyman, jalkineliike, Ruoholahdenk. 5

Huoneita matkustavaisille:
Matkailijakoti Pirtti siisti jahuoneita I. Heikink. 13.

Satulaseppä ja Verhoilijaliike:
J. V. Bergenströmin Lapset, Kaivokatu N:o 9. Puhelin 17 49.

Sementtiliike:
K. Suo, Sementtityöliike, Vuorimiehenkatu 14. Puh. 45 99, tekee kaikkia sementtityömaan kuuluvia töitä.

Rautasänkyliike:
K. R. Airakainen, Aleks. k. 13 Lundqvist n liikepaisti.

Kirjakauppa:
Minervan kirjakauppa, Aleks.k 17, t. 2303

Helsingin Työväen kirjapaino 1904

että minulle olisi maksettava 300 mk. kuukaudessa jostain toimesta, jossa en tarvitsisi kirjoittaa yhtään, joten minun »huonosti» kirjoittaminen lakkaisi. 300 markalla en suostu tuohon, syystä kun pidän kirjoittamisesta ja joskus kirjotan hiivatin hyvästi. Toiseksi keinoksi ovat, niin on kerrottu, monet tamperelaiset aivot päättäneet, että suistetaan Walpas Työmiehen valtaistuimelta. Tuo joko auttaisi tai lisäisi vaaraa, riippuen siitä, jäisikö sen jälkeen minulle enempi tai vähempi tilaisuutta käsitellä näitä asioita. Kolmanneksi keinoksi arvelin Yrjö Mäkelinin edustajakokouksessa käyttämää: väärää olettamista, joka saattaisi lukkojen taakse ja »tovereille» vaarattomaksi. »Arbetaren» kehitti poispotkimisen jo vaatimukseksi: pois koko puolueesta. Myönnän, että nuo ovat saaneet hiukan häiriötä »minuna» olevaan pikkuelukkain järjestöön, jota sanotaan ihmiseksi. Eivät silti hämmästyttäneet. Sillä jo näihin selkkauksiin yhtyessäni ajattelin: nuorsuomalais-viikinkiläisellä liitolla on suuri vaikutus työväenpuolueessa; kun vastustaa siinä liitossa olevia äänioikeutemme sortajia, voi se sinkauttaa miltei sinne »missä pippuri kasvaa». »Arbetaren» ehdotuksella on suuri voima takana. No jaa. Päätin menetellä kuin Työmiehen ilmotusten kerääjä. Eräs kauppias huusi poliisia viemään hänet pois. Hän sanoi: »No antakaa nyt sillä aikaa edes yksi ilmoitus». Samaten minä: tehdään nyt, sillä aikaa kun poispotkimista touhutaan, edes yksi kirja. Olen mielissäni, kun tämä ehtii

päättyä. Ei tosin täydellisenä. Sillä viimeaikaisiin tapahtumiin on vain vajanaisesti kosketeltu. Tuo ensiksi siitä syystä, että selkkausten vallitessa ei saata niitä tyydyttävän järjestelmällisesti esittää, toiseksi siitä, että puuttuu tietoja vaalikeinottelussa käytetyistä tavoista, jotka voivat myöhemmin ilmetä ja jotka lienevät tarpeellisia ottaa huomioon. Siis noista voi sepustella myöhemmin.

Kieltämättä on sellaisten, kuin osa tässä, seikkain esittäminen epämieluista. Koskeehan osa ihan rikoksia, joilla on syrjäytetty oikeutta, vieläpä suurten kansajoukkojen pettämiseksi tehtyjä rikoksia. Olemmehan tätä sepustusta seuratessa havainneet, että

suomettarelaiset saivat työväen osan olemaan ääniasteikon alentamista vastaan,

nuorsuomalaiset saivat työväen osan olemaan äänioikeuden köyhimmille myöntämistä vastaan,

porvarilliset yhdessä saivat työväkeä toimimaan jo helsinkiläistä paikallista työväenpuoluetta vastaan,

porvarilliset yhdessä, varsinkin nuorsuomalaiset, koettivat estää työväen liittymästä v. 1899 perustettuun työväenpuolueeseen,

porvarilleset yhdessä, varsinkin nuorsuomalaiset ja niihin lähenneet työväenpueluelaiset, estivät v. 1904 työväenpuolueen ensi kerran yhtenäiseksi päätettyä valtiollista vaalimenettelyä ja

että sekä v. 1899 että 1904 koettivat tuollaiset häiritsijät sysätä syrjään itsenäisen työ-